

gemeente
Zoetermeer

Grip op geld

Tips voor een campagne om mensen en ondernemers met geldzorgen te wijzen op beschikbare hulp

Grip op geld

**Tips voor een campagne om mensen en ondernemers
met geldzorgen te wijzen op beschikbare hulp**

Rapportage panelonderzoek

Zoetermeer, 12 december 2022

Gemeente Zoetermeer
Afdeling Juridische Aangelegenheden & Bestuur ondersteuning (JABO)
Onderzoek & Statistiek
Kaspar Bams

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Onderzoeksverantwoording	5
1.1. Achtergrond en aanleiding	5
1.2. Aanpak en respons	5
1.3. Rapportage	5
2. Uitkomsten	7
2.1. Achtergrond	7
2.2. Geldzorgen	7
2.3. Hulp en informatie	7
2.4. Algemene tips voor de campagne	9
2.5. Tips om jongeren te bereiken	11
2.6. Tips om volwassenen te bereiken	11
2.7. Tips om ondernemers te bereiken	12
2.8. Verder meedenken en meedoen	13
2.9. Tot slot	13
Bijlage 1: Aanbiedingstekst	15
Bijlage 2: Vragenlijst	17
Bijlage 3: Rechte tellingen	19
Bijlage 4: Antwoorden open vragen	21

Samenvatting

Door inflatie en de stijgende energieprijzen krijgen steeds meer Nederlanders geldzorgen. Geldzorgen zijn gevoelens over en ervaringen die mensen hebben met hun financiële situatie. Deze gevoelens en ervaringen zijn vaak gerelateerd aan de feitelijke financiële situatie, zoals armoede en/of schulden. Mensen kunnen ook geldzorgen hebben zonder dat ze in armoede leven. Mensen zoeken vaak pas hulp als financiële problemen niet meer te verbergen zijn.

De gemeente Zoetermeer gaat een campagne starten om inwoners (jong en oud) en ondernemers met geldvragen of geldzorgen de weg naar hulp te wijzen. Met deze campagne hoopt de gemeente ook schaamte over het hebben van schulden te doorbreken. Om te achterhalen hoe en waar mensen hulp en informatie zoeken en met welke boodschap zij het best benaderd kunnen worden is het Zoetermeerpanel een korte vragenlijst voorgelegd. De vragenlijst is door 46% van de paneleden ingevuld.

Van de respondenten heeft 11% op het moment geldzorgen en 26% heeft in het verleden geldzorgen gehad.

Bij geldzorgen gaat 55% van de respondenten als eerste naar de gemeente voor hulp en/of informatie. Een even groot deel denkt (ook) naar familie en/of vrienden te gaan voor raad of hulp. Andere veelgenoemde partijen zijn het Nibud, SchuldHulpMaatje, organisaties voor maatschappelijk werk, banken en kerken. Ook gaan de respondenten zelf hulp en informatie zoeken op internet.

Goede locaties voor de campagne zijn plaatsen waar mensen zich anoniem voelen, zoals winkelcentra, supermarkten en andere plekken waar ze ongemerkt een folder mee kunnen pakken. Ook plekken waar veel mensen met een kleine beurs komen zoals kringloopwinkels en de voedselbank zijn goede locaties voor de campagne volgens de respondenten. Verder wordt gedacht aan scholen, deurwaarderskantoren, Humanitas, Taalmaatje e.d. Ook is het belangrijk om op social media en in de publieke ruimte aandacht te geven voor het onderwerp.

Ook de respondenten zien schaamte voor geldzorgen en schulden als grootste drempel om hulp te gaan zoeken. In de campagne moet daarom vooral aandacht zijn voor het wegnemen van deze gevoelens, zodat eerder hulp wordt gevraagd. Ook is het belangrijk om aan te geven dat hulp gratis is.

Verder moet er betere informatie komen over mogelijkheden om kosten te besparen, de financiën op orde te krijgen en regelingen te benutten.

Hoe schulden ontstaan en wat je eraan kunt doen om deze te voorkomen, moet ook onderdeel zijn van de campagne. Vooral jongeren hebben volgens de respondenten vaak een te dure leefstijl waardoor ze financieel in de problemen komen. Met bijvoorbeeld crypto 's denken ze snel geld te kunnen maken. Of ze kopen producten op afbetaling. Het is belangrijk om hen bewust te maken van deze risico's.

Veel respondenten wijzen erop dat het ook voor middeninkomens moeilijk wordt om rekeningen op tijd te betalen. Deze groep vergt een andere aanpak dan de minima. Als bezuinigen niet meer helpt zal ook deze groep steunmaatregelen moeten krijgen.

Om ondernemers te bereiken wordt aanbevolen om samen te werken met de Kamer van Koophandel, ondernemingsverenigingen en Ter Zake Het Ondernemershuis.

Door de vele hulpmogelijkheden is er het gevaar dat mensen niet goed weten waar ze hulp kunnen krijgen. Een centraal informatiepunt kan het voor mensen overzichtelijker maken.

1 ■ Onderzoeksverantwoording

1.1. Achtergrond en aanleiding

De schuldenproblematiek in Nederland is groot. Door stijgende energieprijzen en de prijzen in de supermarkt komen ook steeds meer middeninkomens in de knel. Schulden leiden tot persoonlijke en maatschappelijke problemen, zoals woningontuiming, sociale uitsluiting en gezondheidsproblemen.

De gemeente Zoetermeer gaat een campagne starten om inwoners (jong en oud) en ondernemers met geldvragen of geldzorgen de weg naar hulp te wijzen. Met de campagne hoopt de gemeente ook het taboe dat rust op het hebben van schulden te doorbreken. Geldzorgen komen vaak pas in een laat stadium naar voren, omdat mensen er liever niet over praten.

Voordat de campagne start, wil de gemeente weten hoe en waar mensen hulp en informatie zoeken. Ook is zij opzoek naar ideeën om de campagne vorm te geven. De gemeente is ook benieuwd naar ideeën van mensen die zelf geen geldzorgen hebben. Om de wensen en behoeften te achterhalen is Onderzoek & Statistiek van de gemeente Zoetermeer (O&S) gevraagd een enquête te houden.

1.2. Aanpak en respons

Voor de enquête heeft O&S een vragenlijst gemaakt die is voorgelegd aan het digitale panel van de gemeente Zoetermeer. Dit bestond ten tijde van het onderzoek uit 3.830 panelleden. Van deze panelleden hebben er 1.768 meegewerkt aan het onderzoek. Dit is een respons van 46%. Het onderzoek is gehouden tussen 14 en 28 september 2022.

1.3. Rapportage

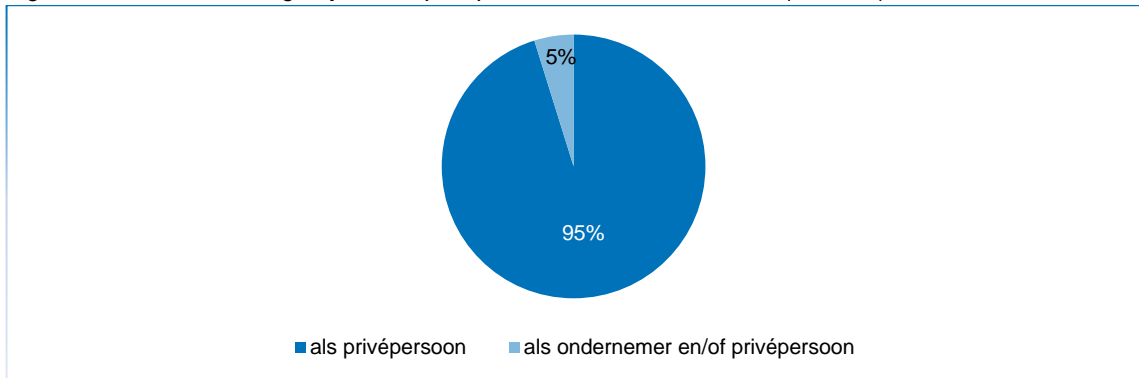
In de voorliggende rapportage worden de uitkomsten gepresenteerd. In bijlage 1 staat de aanbiedingstekst voor het onderzoek. In de bijlagen 2 en 3 staan respectievelijk de vragenlijst en de rechte tellingen. Bijlage 4 geeft antwoorden op de open vragen.

2. Uitkomsten

2.1. Achtergrond

De respondenten konden aangeven of zij de vragenlijst als privépersoon of als ondernemer hadden ingevuld. Van de respondenten, die deze vraag hebben beantwoord, deed de grote meerderheid (95%) dat alleen als privépersoon in (figuur 2.1).

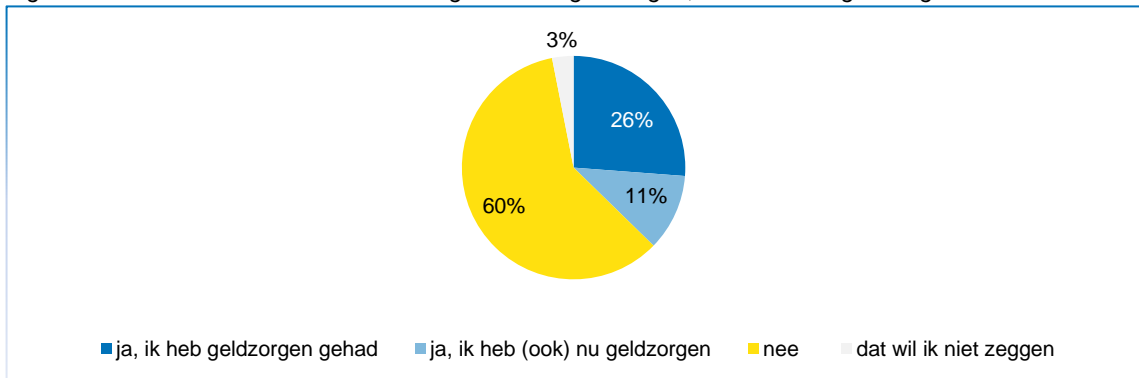
Figuur 2.1 Vult u deze vragenlijst in als privépersoon of als ondernemer? (n=1.635)

2.2. Geldzorgen

Zes van de tien respondenten hebben momenteel geen geldzorgen en dit soort zorgen ook nooit gehad. Ruim een kwart (26%) heeft in het verleden geldzorgen gehad, maar op het moment van de enquête niet. Het aandeel dat op het moment van het onderzoek geldzorgen ervaart, bedraagt 11% (figuur 2.2).

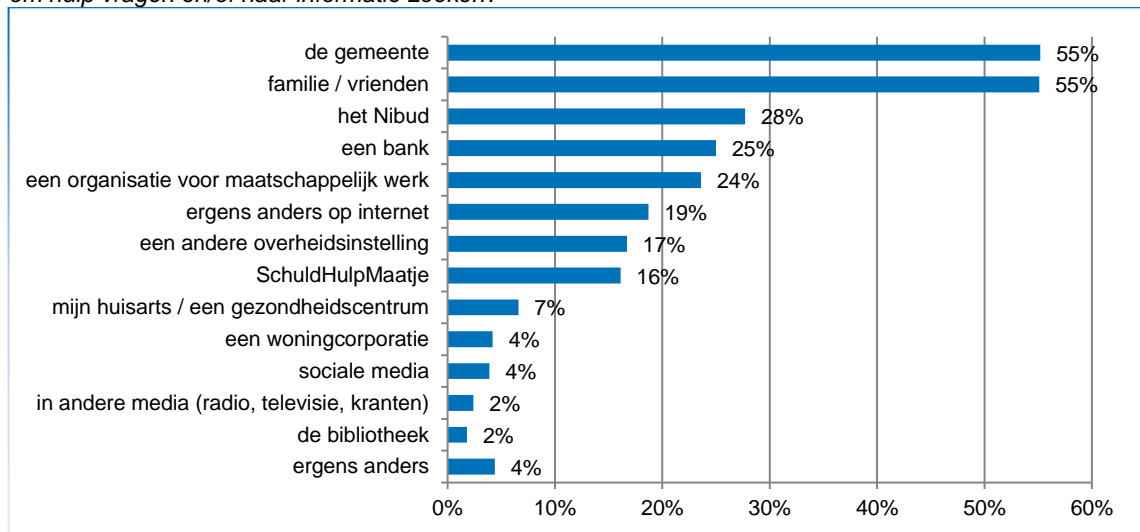
Figuur 2.2 Heeft u zelf weleens te maken gehad met geldzorgen, of heeft u nu geldzorgen?

2.3. Hulp en informatie

Om te achterhalen waar mensen hulp en/of informatie (gaan) zoeken als ze financiële problemen hebben, is een lijst van veertien hulpmogelijkheden voorgelegd waaruit drie opties konden worden gekozen. Meer dan helft (55%) geeft aan als eerste naar de gemeente te gaan voor hulp en informatie. Een even groot deel gaat (ook) naar familie of vrienden. De op twee na meest gekozen optie is het Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting); 28% van de respondenten heeft dit kennis- en adviescentrum op het gebied van huishoudfinanciën aangevinkt. Een kwart van de respondenten gaat (ook) naar een bank en bijna een kwart denkt aan een organisatie voor maatschappelijk werk. Alle voorgelegde opties met percentages staan in figuur 2.3.

Figuur 2.3 Als u zelf geldzorgen zou hebben, bij welke van onderstaande mogelijkheden zou u als eerste om hulp vragen en/of naar informatie zoeken?

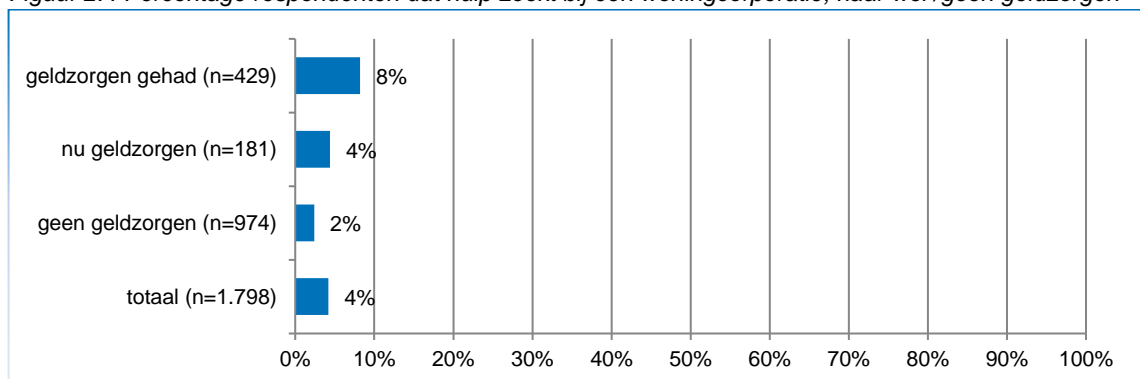
Bij anders zijn diverse partijen genoemd. Kerken en werkgevers het vaakst (tabel 2.1).

Tabel 2.1 Overige partijen die zijn genoemd voor hulp en/of informatie bij geldzorgen

partij	aantal keer genoemd
kerk	21
werkgever	15
schuldeiser	8
Humanitas	4
voedselbank	4
financieel adviseur	3
vakbond	2
accountant	1
deurwaarder	1
Geldfit	1
politie of brandweer	1
vrekkenkrant	1

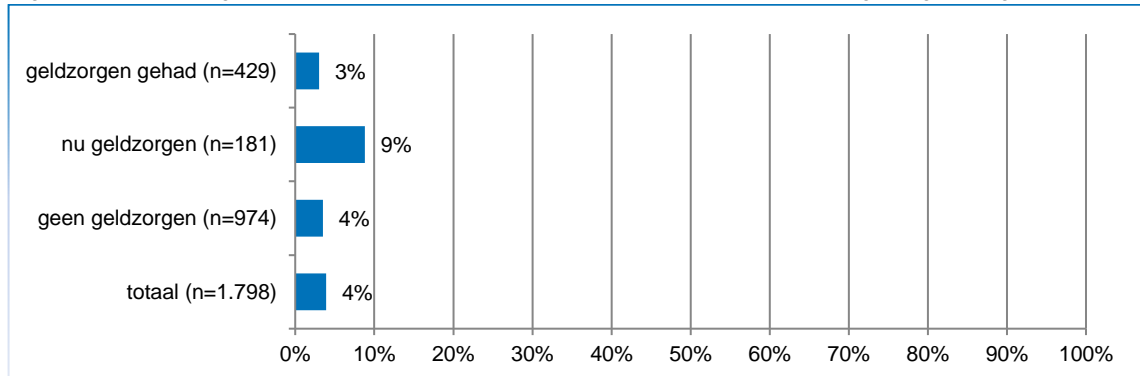
Bij drie hulpmogelijkheden was er een significant verschil naar wel/niet geldzorgen (hebben gehad). Respondenten die in het verleden geldzorgen hadden, kiezer er vaker (8%) dan gemiddeld voor een woningcorporatie (figuur 2.4).

Figuur 2.4 Percentage respondenten dat hulp zoekt bij een woningcorporatie, naar wel /geen geldzorgen

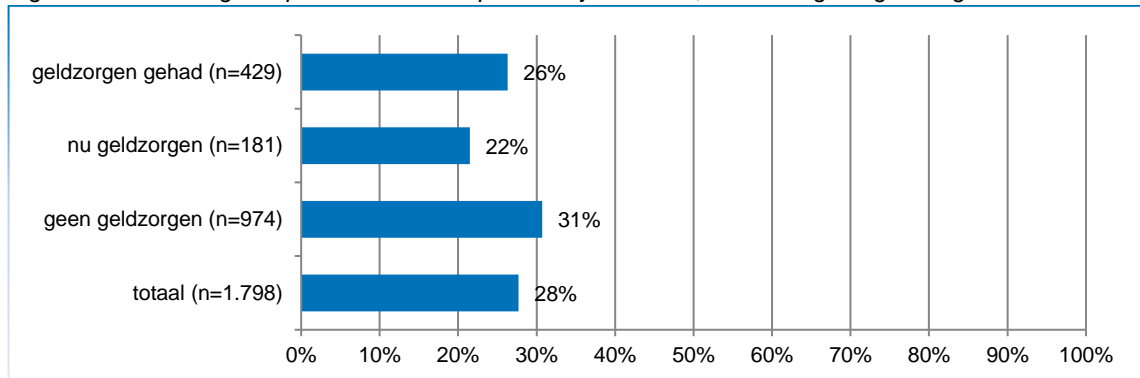
Respondenten die nu geldzorgen hebben, geven vaker (9%) dan gemiddeld aan sociale media in te schakelen (figuur 2.5).

Figuur 2.5 Percentage respondenten dat hulp zoekt op sociale media, naar wel /geen geldzorgen

Respondenten die geen geldzorgen hebben, geven juist vaker (31%) dan gemiddeld aan naar het Nibud te gaan voor hulp of informatie (figuur 2.6).

Figuur 2.6 Percentage respondenten dat hulp zoekt bij het Nibud, naar wel /geen geldzorgen

2.4. Algemene tips voor de campagne

Zoals in de inleiding is aangegeven, gaat de gemeente Zoetermeer een campagne starten om inwoners (jong en oud) en ondernemers met geldvragen of geldzorgen de weg naar hulp te wijzen. Met de campagne hoopt de gemeente ook het taboe dat rust op het hebben van schulden te doorbreken. Problemen rondom geldzorgen en schulden komen vaak pas in een laat stadium naar voren, omdat mensen er liever niet over praten.

Het plan is onder andere om op sociale media en in andere media berichten te plaatsen over geldzaken. Ook zullen folders en posters verspreid worden op het Stadhuis-Forum en bij huisartsen en gezondheidscentra. Verder wordt op Zoetermeerwijzer (zoetermeerwijzer.nl) extra aandacht gegeven aan geldzaken. De panelleden is gevraagd of ze tips hebben om de campagne vorm te geven.

Volgens veel respondenten is huis-aan huis-verspreiding van een folder (eventueel op naam, zodat nee-nee-stickers geen belemmering vormen) het beste middel om iedereen te bereiken. De folder zou in diverse talen moeten verschijnen, zodat een brede doelgroep bereikt kan worden. Taalmaatje en andere vrijwilligersorganisaties voor Nederlands als tweede taal (Nt2) zouden daarbij kunnen helpen.

Verskillende respondenten geven aan dat huisartspraktijken en gezondheidscentra minder goede locaties zijn voor de verspreiding van folders, omdat mensen daar niet ongemerkt een

folder mee kunnen pakken. Bij locaties waar mensen zich niet gezien voelen, zoals winkelcentra en supermarkten, is het makkelijker om anoniem een folder mee te nemen. Een respondent geeft de tip om de folders in een kast te zetten met folders over andere zaken, zodat het niet opvalt welke folder wordt meegenomen.

Om mensen op een anonieme wijze te informeren over geldzorgen en schulden zijn (digitale) borden in de buitenruimte een goede optie. Vooral reclameborden bij abri's als bus- en tramhokjes worden door de respondenten vaak genoemd.

Ook scholen en kinderopvanglocaties zijn getipt als plekken om de hulpmogelijkheden kenbaar te maken. Als "vindplaats van schulden" kunnen scholen ook een rol hebben, omdat de financiële situatie van ouders vaak bekend is bij de docent of directie. Een andere reden om scholen te betrekken, is dat deze een goede vertrouwenspositie hebben. Ook sportverenigingen weten vaak wie geldzorgen heeft, doordat leden de contributie te laat of niet meer betalen als de financiële ruimte minder wordt.

Ook andere organisaties die "midden tussen de mensen staan" zoals kerken, moskeeën en andere geloofsgemeenschappen, ouderenbonden en verenigingen zijn genoemd als vindplaats voor schulden of voorlichting. Een suggestie is om in de nieuwsbrieven van deze organisaties aandacht te geven aan de problematiek en mogelijke oplossingen. Verder zijn plekken waar mensen met weinig bestedingsruimte komen, zoals kringloopcentra, voedsel- en kledingbanken vaak genoemd als goede locaties voor de campagne.

Andere tips zijn om bij loon- en uitkeringsstroken een brief meegeven of om op kassabonnen een website of telefoonnummer te vermelden. Speciale informatiebijeenkomsten zijn ook genoemd als onderdeel van de campagne.

Tabel 2.2 geeft een overzicht van de vijftien meest genoemde kanalen voor de campagne. Bijlage 4 geeft toelichtingen op de keus voor deze kanalen en andere middelen en locaties voor de campagne.

Tabel 2.2 Vijftien meest genoemde kanalen voor de campagne om mensen met geldzorgen te bereiken

winkels / winkelcentra / supermarkten
abri's / aanplakborden
banken
bibliotheek
buurt- en wijkcentra
deurwaarderskantoren
Humanitas / Taalmaatje e.d.
jeugdgezondheidszorg / consultatiebureau
kerken, moskeeën en andere geloofsgemeenschappen
kringloopcentra
organisaties voor zorg en welzijn, zoals Inzet en thuiszorg
scholen / schoolmaatschappelijk werk / kinderopvang
sportverenigingen en -accommodaties
verzorgingshuizen
voedsel- en kledingbank

2.5. Tips om jongeren te bereiken

Ook jongeren hebben geldzorgen en schulden en daar schaamtegevoelens over. Vaak weten zij niet dat lichamelijke en mentale klachten kunnen komen door financiële problemen en het wat daarbij komt kijken. Het is daarom belangrijk om hen te laten weten dat er mensen en organisaties zijn die een luisterend oor en mogelijke oplossingen hebben voor geldzorgen.

Om jongeren te bereiken denken veel respondenten aan de inzet van sociale media. Een social influencer met heel veel volgers op Instagram of TikTok kan daarbij helpen. Zo'n influencer zou ook op andere manieren ingezet kunnen worden, bijvoorbeeld op posters in de stad. Daarnaast wordt aanbevolen om de campagne voor jongeren te richten op scholen en uitgaansgelegenheden. Lessen over geld helpt jongeren om open over geld te praten. Ook een financieel inloopspreekuur waar ze terecht kunnen met vragen over financiën is genoemd als mogelijkheid om jongeren te bereiken.

In de communicatie moeten voorbeelden worden benoemd waar het mis kan gaan. Bijvoorbeeld de "dure levensstijl" die sommige jongeren hebben. Op social media is (door influencers) bijvoorbeeld veel aandacht voor "snel geld verdienen" met cryptomunten. Jongeren zien vaak niet dat ze met crypto 's ook snel geld kunnen verliezen. Een veel gegeven tip is om aan te sluiten bij het taalgebruik van jongeren, maar daarbij niet te populair te doen

Tabel 2.3 geeft een overzicht van de tien meest genoemde tips om jongeren te bereiken. Bijlage 4 geeft verdere toelichtingen op deze tips en andere ideeën van de respondenten.

Tabel 2.3 Tien meest genoemde tips om jongeren te bereiken

via sociale media
via scholen
via uitgaansgelegenheden
inzet influencers
besparingstips / budgetteren
aansluiten bij taalgebruik
financieel inloopspreekuur
wijzen op risico's van crypto's e.d.
schaamtegevoel wegnemen
zuinig zijn / leefstijl aanpassen

2.6. Tips om volwassenen te bereiken

De aanbevelingen om volwassenen te bereiken zijn deels hetzelfde als die voor jongeren. Vaker wordt aanbevolen om gedrukt materiaal als brochures en kranten in te zetten. Bij sociale media wordt vooral gedacht aan "oude vormen" als Facebook en LinkedIn. Geadviseerd wordt om daarbij de #ikredhetnietmeer hashtag te gebruiken.

Ook voor deze groep moet de boodschap zijn dat afwachten het probleem zal vergoten en dat schaamte niet verder helpt. Onder andere wordt gedacht aan het betrekken van werkgevers bij de campagne.

Voorbeelden en ervaringen van "gewone stadgenoten" kunnen helpen om mensen over de streep te trekken om naar hulp te gaan zoeken. Mensen moeten zich in de boodschap kunnen herkennen, maar ook het gevoel hebben dat uit de schulden komen altijd mogelijk is. Ook wordt gedacht aan de inzet van een bekende Zoetermeerder om mensen over een drempel te trekken om hulp te zoeken.

Verder wordt vaak geadviseerd om de communicatie aan leeftijdsgroepen aan te passen. Er bestaan geen kant-en-klare oplossingen die voor iedereen gelden. Jongvolwassenen hebben andere behoeften dan een 90-jarige en moet anders worden aangesproken. De jongere leeftijdsgroepen kunnen ook via basisscholen worden bereikt.

Veel respondenten vragen aandacht voor de middeninkomens. Ook huishoudens met goede banen komen door de hoge inflatie en energieprijzen financieel klem te zitten. Mogelijk kunnen deze huishoudens door op tijd een nieuwe balans te vinden tussen inkomsten en uitgaven, geldzorgen voorkomen. Besparingstips kunnen daarbij helpen. Voor de langere termijn, als de prijzen blijven stijgen, zijn ook voor deze groep compensaties en steunmaatregelen nodig is de verwachting.

Tabel 2.4 geeft een overzicht van de tien meest genoemde tips om volwassenen met geldzorgen te helpen. Bijlage 4 geeft verdere toelichtingen op deze tips en andere ideeën van de respondenten.

Tabel 2.4 Tien meest genoemde tips om volwassenen te bereiken

folders en kranten
besparingstips / leren budgetteren
via werkgevers
via sociale media
schaamtegevoel wegnemen
#ikredhetnietmeer hashtag
duidelijke taal, geen "ambtenarenjargon"
leefstijl aanpassen
informatiefolder huis-aan-huis

2.7. Tips om ondernemers te bereiken

Ook voor deze groep is het wegnemen van schaamtegevoel rond geldzorgen een belangrijke stap, denken veel respondenten. Ondernemers doen vaak alsof alles prima draait, terwijl er volop problemen zijn. Gedacht wordt aan een rechtstreekse mailing met een brochure waarin alle hulpmogelijkheden en tips worden opgesomd. In de brochure kunnen bijvoorbeeld situaties worden geschetst die spelen bij geldzorgen, zoals de post niet meer open maken. Veel ondernemers leveren diensten aan andere ondernemers waardoor het probleem van de een op de ander kan overgaan. Maak daarom duidelijk dat tijdig en snel ingrijpen ook in het belang is voor andere ondernemers.

Om ondernemers te bereiken wordt verder aanbevolen om samen te werken met de Kamer van Koophandel, businessclubs, brancheorganisaties, winkeliersverenigingen, banken en de Belastingdienst. Het Ondernemershuis Ter Zake kan een spilfunctie hebben via contactgroepen, netwerkgroepen en het aanbieden van lezingen. Geef aan dat de bereidwilligheid om mee te denken groot is en dat er is vaak meer mogelijk is dan men denkt. Een idee is om een aparte webpagina te maken voor ondernemers in Zoetermeer en maak duidelijk dat advies gratis is. Wijs ze ook op landelijke informatie voor ondernemers.

Ook wordt aangegeven dat ondernemers een verantwoordelijkheid hebben om geldzorgen en schulden op de werkvloer bespreekbaar te maken. Dat is ook in hun eigen belang: werknemers met geldzorgen zijn minder productief en dragen bij aan een hoog ziekteverzuim.

Volgens een respondent zou de gemeente geen rol moeten spelen in de geldproblematiek van ondernemers.

Tabel 2.5 geeft een overzicht van de zeven vaakst genoemde tips om ondernemers te bereiken. Bijlage 4 geeft verdere toelichtingen op deze tips en andere ideeën van de respondenten om ondernemers te benaderen in de campagne.

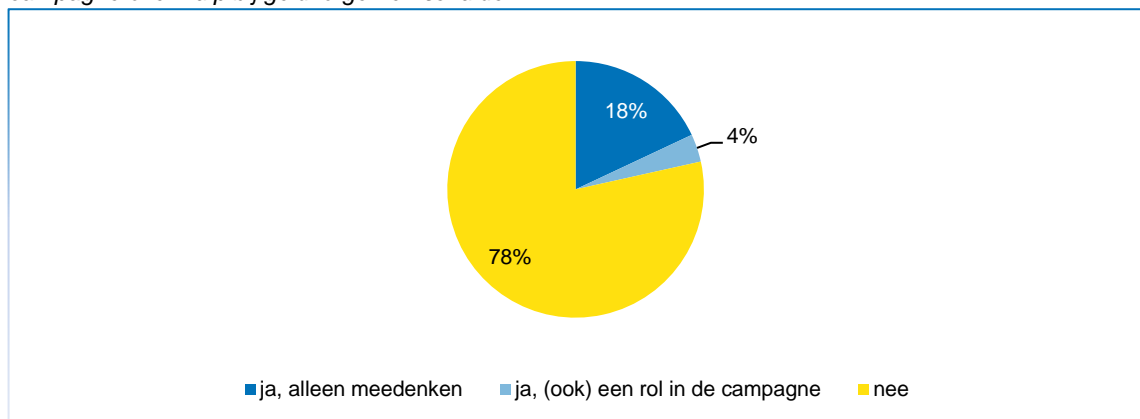
Tabel 2.5 Zeven meest genoemde tips om ondernemers te bereiken

directe benadering met folder
Kamer van Koophandel
social media (met name LinkedIn)
Ter Zake Het Ondernemershuis
businessclubs, brancheorganisaties, winkeliersverenigingen et cetera
wijzen op verantwoordelijkheid
advieslijn voor ondernemers

2.8. Verder meedenken en meedoen

De respondenten konden aangeven of ze met de gemeente verder van gedachten willen wisselen over geldzorgen en schulden en/of een rol willen spelen in de campagne. Door 294 respondenten (18%) is aangegeven dat ze willen meedenken. Verder willen 58 respondenten (4%) (ook) een rol spelen in de campagne (figuur 2.7).

Figuur 2.7 Wilt u verder met ons van gedachten wisselen over dit onderwerp en/of een rol spelen in de campagne over hulp bij geldzorgen en schulden?

2.9. Tot slot

Tot slot kregen de respondenten de gelegenheid om opmerkingen te geven over het onderzoek of om verdere tips te geven om mensen met geldzorgen en schulden (beter) te bereiken. Verschillende respondenten gaven aan blij te zijn met het initiatief van de gemeente om mensen met geldzorgen te willen helpen.

Nogmaals werd aangegeven dat het belangrijk is om mensen over hun schaamtegevoel heen te tillen en dat door de inflatie en energieprijzen nu ook huishoudens met een (boven) modaal inkomen in de problemen komen. Ook werd door respondenten aangegeven dat ze op het moment nog geen echte geldzorgen hebben, maar dat ze wel huiverig zijn voor de langere termijn en komende winter.

Bijlage 1: Aanbiedingstekst

Best panellid,

De schuldenproblematiek in Nederland is groot. Door stijgende energieprijzen en de prijzen in de supermarkt komen ook steeds meer middeninkomens in de knel. Schulden leiden tot persoonlijke en maatschappelijke problemen, zoals woningontzuiming, sociale uitsluiting en gezondheidsproblemen.

De gemeente Zoetermeer start dit najaar een campagne om inwoners (jong en oud) en ondernemers met geldvragen of geldzorgen de weg naar hulp te wijzen. Met de campagne hoopt de gemeente ook het taboe dat rust op het hebben van schulden te doorbreken. Problemen rondom geldzorgen en schulden komen vaak pas in een laat stadium naar voren, omdat mensen er liever niet over praten.

Voor de campagne willen we weten hoe en waar mensen hulp en informatie zoeken. Ook zijn we opzoek naar ideeën om de campagne vorm te geven. Hiervoor hebben wij een korte vragenlijst gemaakt. Uw inbreng wordt zeer gewaardeerd. We zijn ook benieuwd naar ideeën van mensen die zelf geen geldzorgen hebben.

Met vriendelijke groet,

Jamila Belhaj en Naïma Ouled L'Kadi,
Preventiemedewerkers schulden- en armoedebeleid gemeente Zoetermeer

Bijlage 2: Vragenlijst

1. Mensen met geldzorgen kunnen bij allerlei instanties en personen en op verschillende plekken terecht voor hulp en/of informatie.

Als u zelf geldzorgen zou hebben, bij welke van onderstaande mogelijkheden zou u als eerste om hulp vragen en/of naar informatie zoeken? (maximaal vijf opties aanvinken)

- mijn huisarts /een gezondheidscentrum
- de bibliotheek
- een organisatie voor maatschappelijk werk
- de gemeente
- een andere overheidsinstelling
- familie / vrienden
- een bank
- een woningcorporatie
- het Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting)
- SchuldHulpMaatje
- sociale media
- ergens anders op internet
- in andere media (radio, televisie, kranten)
- ergens anders, namelijk:

2. Tijdens de campagne gaan we op sociale media en in andere media berichten plaatsen. Ook worden folders en posters verspreid op het Stadhuis-Forum en bij huisartsen en gezondheidscentra. Verder wordt op Zoetermeerwijzer (zoetermeerwijzer.nl) extra aandacht gegeven aan geldzaken.

Wat zijn volgens u andere goede middelen en locaties voor de campagne?

3. **Hoe en met welke boodschap kunnen we jongeren (tot 27 jaar) het beste bereiken?**

4. **Hoe en met welke boodschap kunnen we volwassenen (van 27 jaar en ouder) het beste bereiken?**

5. **Hoe en met welke boodschap kunnen we ondernemers het beste bereiken?**

6. Heeft u zelf weleens te maken gehad met geldzorgen, of heeft u nu geldzorgen?

- ja, ik heb geldzorgen gehad
- ja, ik heb (ook) nu geldzorgen
- nee
- dat wil ik niet zeggen

7. Vult u deze vragenlijst in als privépersoon of als ondernemer?

- als privépersoon
- als ondernemer
- zowel als privépersoon als ondernemer
- anders, namelijk:
- dat wil ik niet zeggen

8. We willen graag verder met inwoners van gedachten wisselen over hulp bij geldzorgen en schulden. We zijn hiervoor op zoek naar mensen die willen meepraten en ook naar mensen die een rol willen spelen in de campagne over dit onderwerp. Bij dit laatste kunt u denken aan het delen van ervaringen met problematische schulden.

Wilt u verder met ons van gedachten wisselen over dit onderwerp en/of een rol spelen in de campagne over hulp bij geldzorgen en schulden?

- ja, ik wil hierover meedenken
- ja, ik wil een rol spelen in de campagne
- ja, ik wil meedenken en een rol spelen in de campagne
- nee -> naar 10

9. U heeft aangegeven te willen meedenken en/of een rol te willen spelen in de campagne over hulp bij geldzorgen en schulden. Om u hiervoor uit te kunnen nodigen, hebben we uw e-mailadres nodig. Het e-mailadres wordt uitsluitend gebruikt om u uit te kunnen nodigen om mee te denken en/of om u uit te nodigen voor een rol in de campagne.

- mijn e-mailadres is:
- ik kom liever op een andere manier in contact, namelijk:

10. Dit waren de vragen. Als u iets wilt veranderen, kunt u met 'Terug' naar de vragen. Mocht u nog opmerkingen of tips voor ons hebben, dan kunt u deze hieronder kwijt.

Bijlage 3: Rechte tellingen

1. Als u zelf geldzorgen zou hebben, bij welke van onderstaande mogelijkheden zou u als eerste om hulp vragen en/of naar informatie zoeken? (maximaal vijf opties aanvinken)

mijn huisarts /een gezondheidscentrum

	aantal	percentage
ja	117	6,6
nee	1.651	93,4
totaal	1.768	100,0

de bibliotheek

	aantal	percentage
ja	31	1,8
nee	1.737	98,2
totaal	1.768	100,0

een organisatie voor maatschappelijk werk

	aantal	percentage
ja	417	23,6
nee	1.351	76,4
totaal	1.768	100,0

de gemeente

	aantal	percentage
ja	976	55,2
nee	792	44,8
totaal	1.768	100,0

een andere overheidsinstelling

	aantal	percentage
ja	296	16,7
nee	1.472	83,3
totaal	1.768	100,0

familie / vrienden

	aantal	percentage
ja	974	55,1
nee	794	44,9
totaal	1.768	100,0

een bank

	aantal	percentage
ja	442	25,0
nee	1.326	75,0
totaal	1.768	100,0

een woningcorporatie

	aantal	percentage
ja	75	4,2
nee	1.693	95,8
totaal	1.768	100,0

het Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting)

	aantal	percentage
ja	490	27,7
nee	1.278	72,3
totaal	1.768	100,0

SchuldHulpMaatje

	aantal	percentage
ja	285	16,1
nee	1.483	83,9
totaal	1.768	100,0

sociale media

	aantal	percentage
ja	69	3,9
nee	1.699	96,1
totaal	1.768	100,0

ergens anders op internet

	aantal	percentage
ja	331	18,7
nee	1.437	81,3
totaal	1.768	100,0

in andere media (radio, televisie, kranten)

	aantal	percentage
ja	42	2,4
nee	1.726	97,6
totaal	1.768	100,0

ergens anders

	aantal	percentage
ja	78	4,4
nee	1.690	95,6
totaal	1.768	100,0

6. Heeft u zelf weleens te maken gehad met geldzorgen, of heeft u nu geldzorgen?

	aantal	percentage
ja, ik heb geldzorgen gehad	24,3	26,2
ja, ik heb (ook) nu geldzorgen	181	11,1
nee	974	59,6
dat wil ik niet zeggen	51	3,1
subtotaal	1.635	100,0
niet geantwoord	133	
totaal	1.768	

7. Vult u deze vragenlijst in als privépersoon of als ondernemer?

	aantal	percentage
als privépersoon	1.551	94,9
als ondernemer	4	0,2
zowel als privépersoon als ondernemer	79	4,8
anders	-	-
subtotaal	1.634	100,0
niet geantwoord / dat wil ik niet zeggen	134	
totaal	1.768	

8. Wilt u verder met ons van gedachten wisselen over dit onderwerp en/of een rol spelen in de campagne over hulp bij geldzorgen en schulden?

	aantal	percentage
ja, ik wil hierover meedenken	294	18,0
ja, ik wil een rol spelen in de campagne	4	0,2
ja, ik wil meedenken en een rol spelen in de campagne	54	3,3
nee	1.278	78,4
subtotaal	1.635	100,0
niet geantwoord	133	
totaal	1.768	

Bijlage 4: Antwoorden open vragen

Voor de overzichtelijkheid zijn alleen de antwoorden met toelichting opgenomen.

Vraag 3. Wat zijn volgens u andere goede middelen en locaties voor de campagne?

1. Actiedag organiseren, waarbij de diverse instanties zich voorstellen. Deze dag omlijsten met leuke activiteiten, zodat er voor elk wat wils is. Als je bijvoorbeeld zoiets op de Markt organiseert wordt de drempel om hulp te vragen lager en worden instanties (Voedselbank, Schuldhulpverlening, Schuldmaatje etc.) voor mensen herkenbaar.
2. Brief van de gemeente aan alle inwoners. Geldzorgen worden verborgen gehouden en mensen kruipen dan vaak in hun schulp en durven er vaak niet voor uit te komen bij een bekende of op een bekende plaats, een brief is anoniem en kan vaak al helpen met tips of adressen.
3. Campagne? Waarom zou overheidsreclame helpen tegen geldzorgen, anders dan een inkomen creëren voor reclamemakers en enquêteurs? De overheid had de inflatie (m.n. energie- en voedselprijsstijgingen) moeten beteugelen in plaats van zeer actief aanjagen, zoals zeer actief gebeurt bij wijze van moedwillige aanbodschokken door overheidsbeleid. Bovendien draagt de Gemeente Zoetermeer actief bij aan geldzorgen door beslissingstermijnen voor o.a. aanvragen energietoeslag en bezwaarzaken tegen (vermeend) onterecht gekorte uitkeringen op te rekken.
4. Daar waar mensen dagelijks komen. Huisarts wordt niet regelmatig bezocht. Winkels wel.
5. Dat bij de zoektermen geldzorgen, hoge kosten hulp, Zoetermeer etc. op internet gemakkelijk de juiste informatie kan worden gevonden waar je terecht kan voor hulp en wat voor hulp er is. Een folder bij het wekelijkse folderpakket aan huis zou ook fijn zijn.
6. De gemeente moet deze problemen kenbaar maken aan de Minister van Sociale zaken en de belastingen zo laag mogelijk houden in plaats van dure folders en campagne te voeren zonde van het geld.
7. Direct bij iedereen in de brievenbus. Vooral oudere mensen zitten niet op sociale media en als je geen geld hebt heb je ook geen krant. Het laatste waar ik zou zoeken is op de website van de gemeente, bovendien hebben vooral oude mensen helemaal geen computer.
8. Duidelijk en makkelijk benaderbaar telefoonnummer met "echte" bemensing die kennis van zaken hebben en empathisch zijn!
9. Folders duidelijk vanuit de gemeente, zodat niet de indruk ontstaat dat het een commerciële partij is. Als het daarop lijkt gaan dat soort dingen bij mij gelijk de kliko in.
10. Ga de straat op in de wijken en ga het gesprek met mensen aan. Geldzorgen moeten uit de taboe sfeer komen. Daarnaast heeft niet iedereen social media.
11. Gebruik ook illustraties en/of voorlichters zodat mensen die slecht Nederlands kunnen lezen weten waar ze terecht kunnen.
12. Gezamenlijke berichtgeving met financiële instellingen, bijvoorbeeld banken. De gemeente kan via socials informatie verspreiden, banken /verzekeraars en nutsbedrijven kunnen hun klanten ook via socials verwijzen naar gemeenten. De vraag is wel welke rol de gemeente speelt en of duidelijk is wanneer bewoners wel/niet bij de gemeente kunnen aankloppen. In de preventiefase/adviesfase is de rol van de gemeente vooralsnog beperkt (zichtbaar). Burgers kloppen vooral aan als alle andere hulpbronnen zijn uitgeput.
13. Ik kan me voorstellen dat dit weer 'gouden tijden' zijn voor financiële hulpverleners die eerst aan hun eigen portemonnee denken en dan pas aan degene die hulp nodig heeft. Misschien goed om dan daartussen ook een overzicht te hebben van alle andere mogelijkheden die hulp kunnen bieden en echt bedoeld zijn om te ondersteunen in moeilijke tijden.
14. Ik zie op de website van de gemeente Zoetermeer geen link naar de website: zoetermeerwijzer.nl. Via de website van de gemeente kom je direct uit bij het aanvragen van bijstand/uitkering als je in de zoekbalk "geldzorgen" invult.

15. Ik zou zo veel mogelijk gebruik maken van gratis media platformen om te communiceren. Want dat geld kan wat mij betreft nog beter gaan naar de mensen die nu al hun energie rekening niet kunnen betalen en geen boodschappen meer kunnen betalen. Ook een kunstwerk wat bij het nieuwe zwembad moet komen zou op dit moment niet mogen komen.
16. Instructies naar ambtenaren om hulp zoekenden niet te lang van het kastje naar de muur gestuurd worden. Zorg voor duidelijkheid want mensen worden geïrriteerd wanneer er geen juiste informatie komt. Ik zou bij het eerste de beste loket mijn vraag moeten stellen om vervolgens direct naar de juiste instantie door verwezen te moeten worden.
17. Je moet locaties online/offline kiezen waar mensen komen die echt niks te besteden hebben. Zelfs de huisarts zou een drempel kunnen zijn vanwege mogelijke kosten. Eerder denken aan facebook, Instagram e.d. Ik beheer zelf "Gratis in Zoetermeer", een facebook groep met 17.000 Zoetermeeders (e.o.), hier komen mensen die echt weinig te besteden hebben. Ze kennen vaak ook veel mensen met minder mogelijkheden. Ik help graag mee aan eventuele advertenties, u mag contact opnemen om het te bespreken!
18. Kassières en kassiers van supermarkten zijn vaak heel sociaal en horen daardoor wellicht van klanten over hun financiële zorgen, folders en posters bij de kassa's zouden kunnen helpen bij dit probleem.
19. Laagdrempeligheid en vrijblijvendheid is denk ik belangrijk. Geldproblemen worden vaak schuifposten met stress als gevolg. Juist die stress, zorgen, schaamte en de consequenties hiervan geven pas echt uiting van geldproblemen. Voor velen moeilijk om over te praten. Dus geen folders (stel dat iemand ziet dat ik deze pak), maar posters (met QR-code) daar waar veel mensen komen en voelen dat ze een probleem hebben, zoals: bij supermarkten, tankstations, RandstadRail. Bijkomend voordeel is dat de algemene opinie beïnvloed wordt: er is aandacht voor het probleem en het probleem is groter dan we denken.
20. Locaties zoals goudwisselkantoren, pandjeshuizen voor zover we die hebben. En misschien locaties waar je reparaties kunt laten uitvoeren. Fietsenmakers, kledingreparatie of Handyman zodat je zelf iets kunt repareren. Dat lijken mij plaatsen waar je heen gaat als je het niet breed hebt.
21. Mensen brieven sturen waarvan het de verwachting is dat ze hulp nodig hebben.
22. Mensen in de bijstand en mensen met toeslagen persoonlijk berichten of via een brief
23. Mensen rechtstreeks per mail informeren.
24. Met name online advertenties en wellicht in buurthuizen.
25. Middelen: de regering die er wat aan doet en de wooncorporaties van de vrije sector moeten meedenken Locaties: op afspraak bij de mensen thuis. Mensen voelen en drempel en schamen zich hoewel dat niet nodig moet zijn.
26. Misschien is het ook mogelijk om mensen die gebruik maken van de hulp een soort 'ambassadeur' te maken. Mond-op-mond reclame werkt vaak het best en geeft vertrouwen.
27. Om echt te flyeren in de stad of in brievenbus bezorgen. Of op het Zoetermeerse radio station. Vaak zijn de mensen met geldproblemen ook mensen die niet zo gauw op "zoek gaan naar hulp" bij de arts of een centrum.
28. Om jongeren te bereiken: op sites/media waar jongeren zich op bewegen. Verder op tramhaltes, scholen, supermarkten. Plekken waar mensen toch al komen. Stap naar huisartsen bibliotheken en maatschappelijke organisaties kan groot zijn.
29. Omdat het zo'n groot probleem is (wordt) lijkt mij een folder aan huis een goede oplossing. Niet iedereen hoeft naar een arts of het Forum.
30. Ook andere openbare plekken zoals winkels, jongerencentra, scholen, openbaar vervoer. Dit doen bij coffeeshops en slijterijen e.d. is ook een heel goed idee. In jongerencentra en scholen omdat je de jeugd beter kan leren dat hulp zoeken gewoon oké is. Zo voorkom je dat ze te lang wachten met hulp zoeken. Wellicht iets van een les maatschappijleer o.i.d.
31. Ook via het Streekblad Zoetermeer en in het Zoetermeers Dagblad worden veel mensen bereikt, met name ouderen die geen computer/laptop hebben! Ook in de wijk winkelcentra is er voldoende mogelijkheid om posters op te hangen en folders neer te leggen.

32. Op de markt zou een goede zijn. Er lopen daar aardig wat mensen, die misschien niet naar het stadhuis gaan.
33. Op de tv-schermen bij het stadhuis reclamefilmje of beeld over dit onderwerp als mensen zitten te wachten op paspoort of andere gemeente zaken. Reclame bij de haltes van de RandstadRail.
34. Op scholen of kinderopvanglocaties. Scholen worden behoorlijk vertrouwd door ouders, en de financiële status kan daar vaak niet geheim blijven. Om mensen voor te lichten (en voor het vinden van schulden!) zijn scholen dus een prima locatie.
35. Op TV met een verwijzing naar de gemeente. De mogelijkheid om andere mensen uit de buurt anoniem aan te melden, b.v. door de bureaus.
36. Organisaties die zich bezig houden met maatschappelijk werk zoals Zonnebloem hun vrijwilligers laten informeren. Zij doen bezoekwerk en komen thuis bij mensen en kunnen problemen signaleren. Flyers tot hun beschikking stellen.
37. Ouderwetse post. Ik ken(de) de site zoetermeerwijzer.nl echt niet, en zo zullen er vast meer mensen zijn. Als je iedereen wil bereiken, helpt het niet om op specifieke locaties/media te berichten. Hier bereik je maar een klein gedeelte mee.
38. Plaatsen waar veel mensen komen zoals supermarkten, scholen, huis aan huis campagne. Gezamenlijke actie met gemeente, banken en onafhankelijke experts.
39. Plekken waar iedereen komt en waar mensen met toch al weinig geld komen. Denk hierbij aan supermarkten, winkelcentra (vooral de buurtcentrums) maar ook voedselbanken. Of misschien posters in Abri's en in de RandstadRail. Middelen kunnen posters en flyers zijn.
40. Plekken waar mensen veel komen zoals het Stadshart (buiten als je langs de winkels loopt) of langs veel gebruikte wegen.
41. Plekken waar voornamelijk mensen op zoek zijn naar goedkope levensmiddelen, kinderopvang (met name als ouders extra werk zoeken om overeind te blijven) dierenwinkel (voer is duur) rondom bestuur/gemeente prime mensen die invloed hebben op wetgeving/budget.
42. Posters op verschillende plekken waar mensen komen. Dus niet alleen bij de huisarts of gezondheidscentrum en de gemeente maar ook bij supermarkten en winkelcentra.
43. Posters/folders bij winkelcentra in de wijken. Als je niet naar de huisarts hoeft en op social media zit, is de kans al heel klein dat je de berichten ontvangt. Op het Stadhuis kom je ook bijna nooit.
44. Reclame op specifieke fora. Een deel van de doelgroep is na corona anti-overheid (om het woord wappie niet te noemen) geworden en leest geen krant, kijkt niet meer naar de reguliere radio- en tv zenders etc. Die halen hun nieuws (gek genoeg) uit andere - voor hen betrouwbare - bronnen. Ik denk aan Facebook, Twitter, Instagram en veel internet fora. Wil je ook hen bereiken dan zal de campagne ook daar beschikbaar moeten zijn.
45. Stadsboerderijen en het Geertje en sportverenigingen, bij de eerste twee komen veel mensen voor een goedkoop uitje, dus waarschijnlijk ook de doelgroep.
46. Stickers op pinautomaten of bij supermarktprikborden.
47. Units plaatsen in winkelcentra waar mensen laagdrempelige een eerste intakegesprek voor informatie kunnen inwinnen.
48. Uw locaties zijn platgetreden paden die uw doel voorbij schieten! En belast de huisarts niet. Ga naar de locatie waar de mensen komen.
49. Veel verdergaande controle op organisatie en stichtingen die misbruik maken van andermans ellende. Misschien dat dan hulp verleend wordt zoals het hoort, en niet op een manier waar altijd de verlener van hulp beter van wordt en heel soms (heel heel heel soms) de schuldenaar!
50. Verder houden sportverenigingen vaak rekening met leden die in financiële problemen zijn, dus benadering van sportverenigingen is denkbaar.
51. Via een vast (email) adres bij de gemeente, waar je gemakkelijk je de persoonlijke vragen kan stellen, waarna dan mogelijk adviezen uit die organisatie kunnen worden gegeven aan

- de betreffende vragensteller. Per telefoon b.v. voor ouderen zonder computer en/of via de mail. Vooral voor laag geletterden zijn veelal teksten ingewikkeld.
52. Voor mijzelf, stadhuis kom ik (bijna) nooit evenals de huisarts. Socials moet je volgen. Wil je mensen bereiken doe dit dan via huis aan huis post/flyer.
 53. Wat hebben geldzorgen met huisartsen en gezondheidscentrum te maken? Ik heb toch geen medische problemen? Dat is dus de laatste plek waar ik zoiets zou zoeken. Stop iedereen gewoon een folder in de brievenbus!
 54. Zorg dat het ook bespreekbaar wordt gemaakt op scholen/onderwijsinstellingen. Of ga eens in het weekend dat salarissen zijn gestort in de stad staan om er aandacht aan te besteden. Dit is altijd een moment dat het druk is in de stad, je kunt daar het gesprek aangaan.
 55. Zorg dat je zeker alle inwoners bereikt. Dus via een huis-aan-huis mailing. Armoede is vaak verborgen achter de voordeur. Niet iedereen loopt ermee te koop en zal uit schaamte geen hulp inschakelen. Zorg dat de drempel zo laag mogelijk is. Je kunt ook de sportclubs en andere verenigingen inschakelen om op hun locaties flyers neer te leggen.
 56. Zoveel mogelijk "reclame" maken. Denk aan stations, bushokjes, grote LED-reclame borden langs de snelweg of Mandelabrug. Op scholen en universiteiten. Gewoon overal waar mensen komen.

Vraag 3. Hoe en met welke boodschap kunnen we jongeren (tot 27 jaar) het beste bereiken?

57. Als boodschap wellicht vooral dat ze het niet alleen hoeven te doen? Dat er mensen zijn die met je mee denken hoe je wel uitkomt.
58. Als ze in de schulden zitten, niet aarzelen en hulp vragen. Maar zover moet je het niet laten komen. Je kunt beter inzetten op het gebruiken van het verstand als het om geldzaken gaat. Tenslotte geldt nog steeds: als het te mooi is om waar te zijn, dan is het dat ook.
59. Als ze zelfstandig wonen via de post en niet volgens een "geforceerd" hippe campagne. En betrek de horeca erbij en verenigingen.
60. Appelleren op hun verantwoordelijkheden, laten merken dat zij er ook toedoen.
61. Bedenk waar je jouw geld aan uitgeeft en maak een (geld) planning.
62. Begin met de leningen voor studenten te stoppen.
63. Bekend persoon of iemand waarin we onszelf kunnen identificeren de boodschap laten overbrengen.
64. Beter te vroeg aanpakken zodat je gezond (qua financiën) aan je toekomst kan werken.
65. Bewustwording: dat alles wat we nu hebben, er nu is niet vanzelfsprekend is. Vraag stellen: waar zou je minder mee kunnen doen?
66. Boodschap door musici en andere BN'ers die deze doelgroep kunnen bereiken.
67. Boodschap: oppassen met leningen afsluiten, kopen op krediet, studieschuld, verhouding inkomen / (woon)uitgaven, hoe kans vergroten op kunnen bekostigen eigen woning.
68. Boodschap; schaam je niet, trek op tijd aan de bel, starten met schulden is slechte start.
69. Budgetcursus op scholen (structureel voor alle klassen).
70. Budgetteringstips (o.a. informeren of ze recht hebben op een toeslag of compensaties voor bepaalde zaken en leren omgaan met geld en overzicht verkrijgen m.b.t. inkomsten en uitgavepatroon); Mogelijkheden vergroten om aan het werk te gaan.
71. Cursussen aanbieden met geld omgaan. In die cursus kan je ze dan meteen informeren wat er mogelijk is als het financieel niet goed gaat. Je bereikt ze niet allemaal maar er zullen jongeren met elkaar praten of het op social media vertellen.
72. Dat geldzorgen niet stoer zijn maar je (sociale)-leven onder druk zet.
73. Dat hulp vragen geen falen is maar juist een dappere stap.
74. De boodschap wat ze in de toekomst kunnen verwachten moet eerst tot ze doordringen. Velen trekken hun schouders op en roepen "wie dan leeft, wie dan zorgt". Helaas! Misschien dat een lesuur per week met intensieve voorbeelden van het Nibud zou helpen.

75. De jeugd is alleen bereikbaar in 'eigen omgeving', is club- en buurthuizen, jeugdsoos etc., maar die zijn er niet in Zoetermeer!, allemaal wegbezuinigd. Een van de redenen dat er veel problemen zijn met jeugd in sommige buurten en wijken.
76. De landelijke campagne doet t al goed met informeren dat je hulp zoekt bij schuld. Voor de gemeente is t volgens mij belangrijk te laten weten waar en hoe hulp verkregen kan worden. Of waar en hoe vragen kunnen worden gesteld. Daarbij is jeugd tot 27 jaar ongeduldig. Dus bij een vraag hoort een snelle en vlotte reactie.
77. Door te partneren met influencers op social media met de boodschap dat het iedereen kan gebeuren dat buiten je eigen schuld je rekeningen opeens moeilijk of niet te betalen zijn, en dat het verstandig is om op tijd hulp te zoeken bij goed benaderbare instanties.
78. Duidelijk maken dat ze geen lening o.i.d. gaan afsluiten bij commerciële partij o.i.d. Dan ga je steeds verder in schulden.
79. Focus op hoe de kwaliteit van het leven verbeterd zonder geldzorgen. Je kunt vrijer zijn, zonder zorgen plezier maken, niet hoeven piekeren, geen schaamte. Ook in het hier en nu. Ik denk dat er veel gedacht wordt dat ze er later pas mee hoeven te dealen, zolang ze nu maar plezier hebben.
80. Geld wat je niet hebt moet je niet willen uitgeven. Als je dat toch doet, kost het uiteindelijk altijd meer en kun je dus uiteindelijk minder. En hou je altijd geldzorgen.
81. Gerichtte aandacht op problemen, zoals internetbestellingen, piekuitgaven voor studie (reis).
82. Groepsgedrag is belangrijk. Als je geen/weinig geld hebt, maar je zit met een groep in de disco, dan wil je niet achterblijven met een rondje geven.
83. Handige tips over budgetteren. Wat kan er wel i.p.v. wat kan er niet. Ik had toen ik voor het eerst alleen ging wonen geen idee van de kosten en hoe je alles moet aanvragen/uitzoeken. Of een soort makkelijke test waarin je alles kunt invullen wat je wilt weten rond geldzaken.
84. Hashtag #ikredhetnietmeer, lijkt mij voor iedereen van toepassing. Dus voor jong en oud.
85. Het bewust en zuinig leven en anderen daarin helpen ' stoerder' laten zijn dan het hebben van twee huizen (letterlijk gehoord van de week van eind-twintigers), dure auto's, meerdere vakanties.
86. Het is belangrijk om het met anderen over te hebben. Iedereen neemt wel eens een stomme financiële beslissing. Steek niet je kop in het zand.
87. Hoe kan het dat het lijkt alsof ... zijn zaken zo goed op orde heeft en ik zo aan het pinaren ben" (maw wat doet ... wat ik nog niet doe) Leren van een rolmodel.
88. Hoe vaak zie je jongeren niet met zojuist gekochte etens- of drinkenswaren lopen of op een terrasje zitten. Er zijn genoeg zaken die niet tot de noodzakelijke levensbehoeften horen en die eraf kunnen voordat je op het niveau van financiële zorgen bent beland.
89. Ik vind dat jongeren gestimuleerd moeten worden. Bied cursussen en / of opleidingen aan die de gemeente bekostigd. Kijk ook naar wat ze zelf leuk vinden en niet gedwongen worden tot iets wat ze niet leuk vinden.
90. Ik zou zeggen, heb je geldproblemen of zie je ze aankomen: wacht niet net als onze regering die a 12 jaar achter de feiten aanloopt.
91. Jongeren hebben vaak geen zin om ergens heen te bellen en een afspraak maken op een kantoor is vaak een te hoge drempel. Laagdrempelig houden, veel informatie op internet laten vinden in begrijpelijke taal. Wat ook een goede manier is, is om jongeren hun telefoonnummer op te laten geven op een website zodat de hulpverleners zelf contact met hen opnemen, in plaats van andersom.
92. Jongeren zelf laten vloggen (hoe doen zij het?) of met serious game om te oefenen/keuzes te maken.
93. Koop alleen iets als je weet dat je zeker weet dat je dit kunt betalen. Op afbetaling kopen loont vrijwel nooit. Tegen de tijd dat je de aankoop hebt afbetaald is het koopgeluk alweer gezakt.

94. Koop niet of alleen in noodgeval op afbetaling. Spaar eerst je hebt er meer plezier van. Heb je echt dat nodig en moet het per se zo duur zijn in sommige gevallen kan je het ook goedkoper kopen.
95. Korte duidelijke filmpjes met tips die direct te gebruiken zijn. De boodschap moet erop neer komen, dat er gratis, laagdrempelige hulp is bij financiën.
96. Laat het verhaal vertellen door een jongere. De boodschap moet vooral zijn, schaam je niet en wring je niet in allerlei bochten. De hulp is er ook voor jou.
97. Laat ze ook goed weten dat een lening altijd terugbetaald moet worden. De beste lening is geen lening
98. Lastig, mijn dochter van 21 wist notabene niet eens dat er een energie/gascrisis is. Wij vroegen haar bewust op energieverbruik te letten en dachten dat zij wel wist wat er aan de hand was. Dus we moesten nog even om de tafel.
99. Leen jij weleens geld van een vriend(in) of familielid? En heb je ook moeite om het op tijd terug te betalen. Misschien kunnen wij jou helpen.
100. Leer omgaan met het budget dat je hebt. Geef bespaartips, maar ook tips hoe je kunt omgaan met vrienden/buren/kennissen die veel meer te besteden hebben. Probeer te vermijden dat er afgunst komt waardoor iemand nog meer de schulden inkomt.
101. Lenen is nog steeds te makkelijk. En het leven is nu ook heel duur in hun startfase. Misschien via een app bij de bank of eentje van het Nibud.
102. Loesje-achtig? Houd jij ook altijd een stukje maand over?
103. Met de boodschap dat de gemeente exploderende prijsstijgingen door overheidsbeleid en ernstig vertraagde behandeling van aanvragen voor energietoelagen wil aanpakken met reclameboodschappen? Met de boodschap dat de gemeente en communicatie-ambtenaren vooral zichzelf helpen met reclameboodschappen aan jongeren? Want dat is toch de waarheid?! Waarom gaan een panelonderzoek over reclameboodschappen? Hoe voelt u zich als u dit leest en weet dat u nu een inkomen aan het verdienen bent aan geldzorgenreclame?
104. Met een positief verhaal in ieder geval (financiën onder controle maakt je leven leuker).
105. Met eigen verhalen, ze luisteren keer naar eigen ervaringsverhalen dan een gemaakt praatje op welk platform dan ook.
106. Niet hip proberen te doen maar gewoon kort en bondig en mensen behandelen/aanspreken zoals je zelf aangesproken wenst te worden.
107. Ontwikkel het clubhuiswerk weer, dat is een goed en voor jongeren gratis ontmoetingspunt. Uitgaan is veel te duur voor velen.
108. Ook ouders van jongeren informeren want jongeren kloppen eerst bij de ouders aan. Bereik dus ook de ouders met relevante informatie.
109. Op plekken waar ze komen en hangen, school etc. Met simpel reken voorbeelden die tonen dat niets gratis is en ze het vandaag de dag ook moeten werken voor hun geld i.p.v. leningen aan te gaan.
110. Ouderwetse posters op strategische plaatsen. Of groot op de Mandelabrug?
111. Probeer aan te sluiten op het taalgebruik van deze groep via de door hen meest gebruikte social media, zoals Instagram en TikTok. Ook adverteren op scholen kan helpen. Maak het makkelijk bereikbaar en discreet, zodat ze zonder gezien te worden de hulp kunnen bereiken. Maak dit kenbaar in de advertentie.
112. Probeer je uitgavepatroon te veranderen.
113. Probeer ook eens om via Zoetermeerse bedrijven de boodschap te verspreiden onder hun werknemers die in deze doelgroep vallen.
114. Problemen met rondkomen? Vraag hulp! Vooral via social media delen.
115. Richten op sociale activiteiten waar ze evt. niet aan deel kunnen nemen en hoe ze daar een oplossing voor kunnen vinden.
116. Schaamte voor schulden wordt van ouder op kind doorgegeven, maar taboe moet op vroege leeftijd worden doorbroken. Met voorlichting en open gesprekken op scholen.

117. Stel je vooraf de vraag naar het nut of de noodzaak van een besteding. Vraag je af of het plezier van de besteding opweegt tegen de (vooraf) geleverde inspanning om het geld te verdienen. Vermijd gokken, de meeste gokkers verliezen. Laat je niet verleiden door het bestedings-/bezitsgedrag van anderen. Leen liefst geen geld.
118. Toneelstuk uitvoeren in het Stadstheater en scholen uitnodigen.
119. Wij bieden inzicht in jouw financiën en maak gebruik van onze handige tool (bied hierbij een hands-on hulpmiddel voor direct gebruik. Niet aanbieden van hulp, iemand met schulden zal lang volhouden geen hulp nodig te hebben.
120. Wijs ze ook op de risico's van investeringen en crypto's.
121. Wijs ze op hun verantwoording om mee te doen in de maatschappij in plaats van je hand op te houden, er zijn nu banen genoeg je moet alleen willen, maar het is hier te makkelijk.
122. Wijzen op hun rechten, waarschuwen voor desinformatie, ik merk dat kranten of officiële websites niet gelezen worden. Dat zou een rol voor politici moeten zijn, jongeren zijn in het algemeen niet geïnteresseerd in de politiek maar zij moeten beseffen dat luisteren naar politici kan in hun eigen belang zijn of niet / tenminste ben je op de hoogte wat gaat gebeuren en kun je alsnog beslissingen beïnvloeden (door te stemmen) en niet achteraf voor feiten te staan.
123. Zorg dat er geen enkele drempel is. En in hun 'taal'. Niet met bureaucratische termen of melden dat er voorwaarden en uitzonderingen zijn bij allerlei regelingen. Dat schrikt af. Concrete voorbeelden van jongeren die met geldzorgen kampen, desnoods geanonimiseerd.
124. Zorg voor een duidelijke boodschap en informatie waar jongeren terecht kunnen met vragen. Ik denk dat veel jongeren opkijken tegen rappers, voetballers etc. Die lopen te pronken met allemaal dure spullen. Brengt wat mij betreft een verkeerd beeld naar buiten voor jongeren. Je kunt je geld maar 1 keer uitgeven, zorg ervoor dat je elke maand iets opzij zet. Juist deze doelgroep moet weten dat het iedereen kan overkomen, maar dat als je op tijd hulp zoekt/vraagt je er ook snel vanaf kunt komen.

Vraag 4. Hoe en met welke boodschap kunnen we volwassenen (van 27 jaar en ouder) het beste bereiken?

125. Aanvragen toegankelijker maken door er nadrukkelijk op te wijzen dat dit ook op papier kan.
126. Achtergrond geven bij situaties die kunnen ontstaan, sprekende voorbeelden, bij voorkeur uit alle lagen van de samenleving en dan vooral ook hoe men het hoofd boven water houdt en wat er vooral nog wel mogelijk is. Mensen moeten zich kunnen herkennen maar ook een gevoel krijgen dat het niet uitzichtloos is.
127. Afwachten maakt het alleen maar erger. Aangeven waar hulp binnen de gemeente kan worden gevonden.
128. Benadrukken dat letten op aanbiedingen nodig is, roken duur is en wellicht maatwerk aanbieden door een coach vanuit de gemeente die samen met persoon door financiën loopt.
129. Biedt mogelijkheden om fysiek langs te komen om te bellen voor advies. Werk hierin samen met de banken.
130. Boodschap meer formeel maar in simpele bewoordingen en duidelijke vervolgactie.
131. Breng u of uw gezin niet onnodig in de problemen. Communiqueer tijdig met een deskundige over uw financiële zorgen. Er zijn trouwens ook politieke partijen met een hulpdienst.
132. Computerspellen waarin financiële zelfzorg laat zien hoe het kan. Maak het wel spannend en verweven in het spel.
133. De boodschap moet denk ik over hulp gaan. Daar zijn mensen met problemen naar op zoek.
134. De boodschap zou moeten zijn dat er geen schaamte nodig is en een duidelijke instructie over waar aan te melden.

135. De gemeente, wil je helpen als dat nodig is. Dit vereist een medium (telefoon, mail en andere media) die werkelijk antwoord geven en snel iets kunnen doen voor de betroffene.
136. Deels de oude media (radio, tv, krant) en deels nieuwe media (internet, social media).
137. Er moet een positieve boodschap liggen anders zien mensen geen perspectief en geven op. Geldzorgen worden groter, schulden ontstaan en dan ontstaat neerwaartse spiraal. Mensen moeten zien dat zij ergens kunnen komen en wat biedt de gemeente dan?
138. Geef jonge zorgverleners een podium. Laat ze zelf verzinnen hoe ze leeftijdgenoten kunnen overhalen om hierover te praten. Geef ze een budget om iets moois op te zetten. Ook hier een bekende Zoetermeerder? Een voorbeeldfiguur.
139. Geen subsidies geven dan komen de mensen die het echt nodig hebben toch wel
140. Gerichtte campagne per leeftijdsgroep. Een 90-jarige heeft hierin andere behoeften dan een 40-jarige. Pas de communicatie aan de levensfase waarin de doelgroep zit.
141. Goed nadenken bij aanschaf van huisdieren, dure auto. Minder gebruik auto promoten. Zorgen voor elkaar door bijvoorbeeld extra kookmaaltijd voor minderbedeelden.
142. Hashtag #ikredhetnietmeer.
143. Het is geen taboe. Praat en zoek financiële hulp.
144. Hoe: zoals eerder in deze enquête werd aangegeven is goed. Boodschap: hoe en waar hulp te vinden wanneer men financieel in de knel raakt.
145. Hoge gasprijzen, dure boodschappen. Lukt het niet om rond te komen, vraag om hulp. U kunt hier terecht.
146. Hou de verhalen duidelijk en positief: probleem (vervelend, duur) hoe kom je tot een oplossing? Kan gewoon door gezond verstand te gebruiken! Minder vaatwasser aan, minder de droger of in het weekend/nachtstroom, verwarming lager en dikke truien en sokken aan!
147. Hou je aan het eind van je salaris een stukje maand over, bel...
148. Hou voor jezelf bij hoeveel je elke maand binnenkrijgt en hoeveel je uitgeeft. Inzicht in je eigen uitgaven geeft rust en duidelijkheid.
149. Houd het professioneel, maar doorbreek het taboe. Zorg dat mensen zo discreet mogelijk de hulp kunnen bereiken.
150. Huis-aan-huis verspreiding van informatie folders. Je bereikt hiermee de doelgroep die om wat voor reden dan ook niet actief op zoek gaat naar informatie of hulp.
151. Ik denk dat er sprake is van schaamte en vooruitschuiven om het moment dat het financieel spannend wordt. Aannee is dat men eigenlijk niet zo'n goed overzicht heeft van de inkomsten/uitgaven en daardoor het gevoel mist hier grip op te hebben. Hulp bieden bij het creëren van overzicht zou een mooie ingang zijn, dan geef je de regie verder zelf in handen en bied je alleen ondersteuning, dat klinkt laagdrempeliger.
152. Ik denk dat je hierin onderscheid moet maken. Jongere leeftijdsgroep wellicht ook via basisscholen, omdat vanaf die leeftijd er ook vaak kinderen zijn. Ouderen via "ouderwetse" social media als Facebook en geschreven materiaal (krant, brochure).
153. Ik denk door aan te geven zich niet te schamen als ze in de problemen komen en dat ze tijdig hulp zoeken. Folder met vermelding van instanties waar hulp kan worden gevraagd en wanneer ze in aanmerking komen voor hulp en dit huis aan huis verspreiden?
154. Ik vind dat hulp vooral geboden wordt als er schulden en achterstanden zijn. Er is niet iets om dat te voorkomen, dat moet de overheid regelen. Ik heb zelf ook al geprobeerd uit te zoeken waar wij hulp zouden kunnen krijgen omdat wij in een doelgroep zitten die overal buiten vallen. Wij verdienen niet het minimumloon of net erboven maar ook wij krijgen het moeilijk. Voor ons zijn er geen toeslagen of subsidies. Ik kan alleen hulp krijgen met schulden in kaart brengen (hebben we niet) of helpen met budgetteren, dat kan ik zelf. Dit is dus een hele lastige positie. Maar wellicht is het dan dus wel zaak dat deze mensen zich kunnen melden en dat de gemeente een tussen functie heeft?
155. In de supermarkten, bushokjes posters ophangen. Instanties die hulp kunnen bieden, websites met nuttige informatie.

156. In een filmpje goed de gevolgen uitleggen hoe hoog een onbetaalde rekening kan oplopen met deurwaarderskosten, incassokosten enz.
157. In grote lijnen min of meer gelijk met mensen tot 27 jaar. Wel ook proberen via de 'old school' media: advertenties in bladen bv. Laten zien dat vandaag de dag ook mensen die niet aan de onderkant zitten, in problemen komen. Steeds meer middeninkomens worstelen met financiële problemen.
158. Inmiddels volwassen geworden zou in ieder geval bijeenkomsten van het Nibud en/of banken en de gemeente een uitkomst moeten bieden. Leren sparen, een buffer aanleggen voor de dag van morgen.
159. Inspelen op het gevoel. Niet hoeven schamen, niet de enige, hulp vragen niet vreemd is en er uiteindelijk voor zorgt dat het probleem opgelost wordt.
160. Je hoeft je niet te schamen. Je staat niet alleen. Maak gebruik van de beschikbare hulp. Via buurthuizen, gemeente plekken waar wat ouderen samenkomen.
161. Je kunt de Zoetermeerse burger een brief sturen met de strekking: Heb je geldzorgen? We kunnen je helpen en verwijzen naar de instanties hiervoor en/of mogelijk een verwijzing naar een website met allerlei informatie hierover. Desnoods i.p.v. brief een grote advertentie in bv Streekblad met verwijzingen naar instanties en/of website.
162. Je niet in de schulden steken en als je een hypotheek hebt, aflossen tot een "behapbaar bedrag" wat je als alleenverdiener ook zou kunnen opbrengen.
163. Je staat er niet alleen voor. Daarbij aangeven welke mogelijkheden en begrenzingen er zijn voor de doelgroep. Er moet dan wel ook uitvoering aan kunnen worden gegeven.
164. Je staat niet alleen anoniem contact op kunnen nemen, telefonisch of via een chat.
165. Kijk goed naar je vaste lasten, zeg abonnementen etc. op en reken uit hoeveel je gemiddeld per maand moet reserveren. Je weet dan precies wat je per maand overhoudt. Handig is ook om 2 verschillende rekeningen te hebben. 1 voor de vaste lasten en 1 voor de rest.
166. Korte boodschap, aanspreken op mogelijkheden en niet alleen zijn.
167. Laagdrempelig hulp waarbij het schaamtegevoel vooral niet aangesproken moet worden.
168. Laagdrempelige gezellige ontmoetingsplekken, waar je een vertrouwensrelatie kunt opbouwen met iemand die je dan verder kan helpen, doorverwijzen.
169. Laat doorschemeren dat je niet alles hoeft te kopen, veel kunt repareren en dat dit ook nog voldoening kan geven.
170. Laat zien met welk probleem ze waar moeten zijn. Liefst met voorbeelden.
171. Leef in harmonie met het milieu en elkaar.
172. Leen nooit want lenen kost altijd geld.
173. Leer ze met geld om te gaan en als er ergens geen geld voor is zal je er eerst voor moeten werken en sparen zo is het mij geleerd maar dan ben je al gauw ouwerwets.
174. Leg uit dat de gemeente er voor hen is. Dat betekent niet dat de gemeente in alle gevallen kan helpen, maar wel dat zij de weg kunnen wijzen en wellicht de juiste instanties aangeven.
175. Let goed op als je een 'leuke' aanbieding ontvangt. Lees alles goed, ook de minder prominente informatie.
176. Let goed op je kinderen en leer ze op een verantwoorde manier met geld om gaan. Wees open en eerlijk over geldproblemen.
177. Let op je hoeveelheid impulsaankopen. Wat besteed je per maand aan bezorging van eten en wat zou je met dat geld ook kunnen doen.
178. Lichtkrant in winkelcentrum.
179. Lijkt me moeilijk om dit zo neutraal mogelijk te doen. Dankbare taak voor gemeente, kerk, woningbouwvereniging, energiebedrijf enz.
180. Lotgenoten/buddy-systeem, lespakket bij buurthuizen en bij sportcentra.
181. Maak een duidelijke website waar je alle instanties, tips en tricks zet waar je terecht kunt om subsidie te krijgen en/of geld te besparen. Nu is dat te veel verspreid waardoor je door het bos de bomen niet meer ziet.

182. Maak een huishoudboekje. Maak een goede planning voor je uitgaven. Als je een maand geld overhoudt, zet het dan op een spaarrekening. Maak niet onnodig schulden.
183. Maak een overzicht van je uitgavepatroon.
184. Maak een spreadsheet met inkomsten en uitgaven om zo inzicht en controle te krijgen.
185. Maak geldzorgen bespreekbaar. Praat erover of biedt een luisterend oor.
186. Met direct aanschrijven d.m.v. de gegevens die bij overheid bekend zijn.
187. Met een directe vraag: "Neem contact met de gemeente op als u/je zorgen of vragen hebt over je financiële situatie. We helpen je graag."
188. Met een kort filmpje waarin wordt verteld bij wie je terecht kan als je in financiële nood terecht bent gekomen of als dat dreigt.
189. Met een meelevende boodschap, ze moeten zich gezien voelen.
190. Met een positief verhaal. Je bent niet de enige. Er is hulp. Voorbeelden/ervaringen van mensen die hulp hebben ontvangen. Wat het oplevert door in gesprek te gaan.
191. Met filmpjes en boodschappen op social media, waarin wordt duidelijk gemaakt dat je niet meer kan uitgeven dan er binnenkomt en als dat wel het geval wordt direct hulp vragen.
192. Met geldzorgen zelf om hulp vragen is vaak een brug te ver. Laat ze hun telefoonnummer achterlaten op een website, en desnoods een online formulier invullen over hun financiële situatie zodat er een screening kan worden gemaakt wie prioriteit heeft en direct of later benaderd kan worden. Wel zo prettig als de medewerker zich dan wel heeft ingelezen in het formulier voordat hij/zij belt.
193. Met meer informatie en u erin. " heeft u .."
194. Met regelmaat informatie terug laten komen spreekuren op stadhuis/ vrije inloop ter advies.
195. Mogelijkheden tot hulp, maar ook informatie over het beter zelfstandig zijn verduidelijken.
196. Net zoals ik aangaf bij jongeren, maar dan meer met een boodschap dat het zelfs de besten kan overkomen en dat niemand er alleen voor hoeft te staan.
197. Niet één boodschap voor de hele groep. Voor de groep 28-50 zou ik het meer richten op het gezin en bijblijven, van 50 tot 100 meer dat je nu extra goed op jezelf moet letten.
198. Niet meer uitgeven dan er binnenkomt en zo snel mogelijk contact opnemen met instanties. Via social media, tv, supermarkten, huisartsen.
199. Niet specifiek op leeftijd kijken. Probeer te focussen op sparen, en aangeven eerst het geld hebben voordat je iets uitgeeft, met de rest van de maand meegenomen.
200. Niet veel anders dan jongeren. Misschien wat meer gericht op hun zorgen over kosten en opvoeden van kinderen, maar die heeft niet iedereen. 'Groeien de kosten u boven het hoofd? Maakt u zich zorgen over uzelf, partner, kinderen of kleinkinderen'.
201. Nuttig is aandacht te besteden aan uitgavepatroon. Hoe vaak zie je jongeren niet met zojuist gekochte etens- of drinkenswaren lopen of op een terrasje zitten. Er zijn genoeg zaken die niet tot de noodzakelijke levensbehoeften horen en die eraf kunnen voordat je op het niveau van financiële zorgen bent beland.
202. Schaam je niet. Ik vind de hashtag #ikredhetnietmeer ook heel doeltreffend.
203. Schaamte minimaliseren, dus een leeftijdgenoot die er open over praat.
204. Situatie schetsen die mensen herkennen en met een concrete tip: Heb je dit.., dan kun je..
205. Spaar eerst voor een aanschaf. En soms moet je keuzes maken. Het hoeft niet altijd en, en, en, te zijn. Je hoeft jezelf niet te spiegelen aan anderen. Wees sterk, straal dat uit en wees tevreden. Wensen mogen er altijd zijn, maar vergelijk voor jezelf of de wens echt nodig is.
206. Spaar voordat je grote uitgaven doet. Wees tevreden met een niet-decadente levensstijl. Neem een baan voor 40 uur. Als je voltijs werkt heb je geen tijd om geld uit te geven. Bestel nooit iets via flietsbezorging.
207. Steekwoorden. Geen lange uitleg. Hulpvraag verwoorden en hoe mensen hulp kunnen aanvragen.
208. Stel wijkgericht coaches/vertrouwenspersonen aan. Leid ze op met doel, middelen en mogelijkheden. Richt dit naar verschillende fases in bijv.: fase 1 advies, fase 2 eerste hulp fase 3 persoonlijke begeleiding en fase 4 noodhulp. Richt dit van a tot z in en dus niet

alleen tot de voordeur of luisterend oor. Je moet echt wat te bieden hebben. Informeer via winkelcentra, folders, streek blad. Daarnaast kan de gemeente via eigen data en met de energie-en waterleidingbedrijven samenwerken om proactief te ondersteunen en desgewenst te handelen. Biedt middelen aan waarmee klanten/inwoners kunnen besparen.

209. Tekst: schande dat de prijzen zo oplopen. Geen schande dat je die prijzen niet meer kunt betalen.
210. Terug naar de jaren 50 en 60 met 1 kamer verwarmt, kruik mee in bed, extra trui, maillots/panty's/thermo, minder vakantie en minder koude luxe, meer warmte en gezelligheid met elkaar. Inzetten van de laatste energiebesparende technologie. Via sociale media, nieuwsapps, Tv-spotjes: Back to the 50's en 60's: Toen was een stofzuiger hip, nu is een zonnepaneel en isolatie hip! Nu ook met tattoo-design kruiken!
211. Tot en met 60 jaar via dezelfde kanalen als <27. Daarboven via kranten en supermarkten. Boodschap hetzelfde.
212. Tot zeker hoogte ook via sociale media of bijvoorbeeld via de site van de gemeente
213. Traditionele en moderne media en platforms huisartsen en ander hulpverleners.
214. Trek niet te laat aan de bel. Je staat er niet alleen voor.
215. U kunt het beste snel hulp zoeken voordat u w geldproblemen uit de hand lopen.
216. Van je beschikbare inkomen een weekbudget vaststellen voor eten en dergelijke.
217. Veel grote posters in de stad met contactgegevens hulpverleners (tel. r's en mailadressen).
218. Veel Zoetermeeders hebben geldzorgen. Wij kunnen helpen. Zet vandaag de stap naar minder geldzorgen.
219. Verlagen gemeentelijke belastingen.
220. Verspreid een informatiefolder over wat te doen bij geldzorgen huis-aan-huis in Zoetermeer (eventueel op naam, zodat 'nee-nee' stickers geen belemmering vormen). Gebruik daarnaast het Streekblad. Zet ook voor hen sociale media in. En schakel maatschappelijke organisaties in die in Zoetermeer actief zijn om mensen te helpen met hun financiële administratie en beginnende schulden. Geef ook hen de boodschap dat je beter z.s.m. hulp kunt zoeken bij beginnende geldzorgen om te voorkomen dat je (diep) in de schulden belandt. En dat je je er niet voor hoeft te schamen om hulp te zoeken bij geldzorgen omdat het iedereen kan overkomen.
221. Verspreidt via zoveel mogelijk kanalen de boodschap: wacht niet met hulp zoeken tot het water u aan de lippen staat.
222. Vertel ze dat ze wekelijks hun vaste lasten in kaart moeten brengen, zodat ze weten welke ruimte ze hebben voor extra uitgaven.
223. Via leeftijdsgenoten en niet jonge mensen maar iemand die zich kan inleven in de leefsituatie van de volwassenen. Boodschap zelfde als bij jongere: er is hulp, het is goed dat u gekomen bent, we gaan u helpen.
224. Via maatschappelijke organisaties, folders, etc. Om hulp te vragen en dat er geen schaamte hoeft te zijn.
225. Via ouderenbonden die kunnen een schrijven opnemen in hun bladen (waarin ook vaak aandacht aan deze zaken. Boodschap kan zien dat de pensioenen de snel stijgende prijzen niet kunnen bijhouden, uit een enquête is gebleken dat mensen daar bang voor zijn).
226. Via sportverenigingen ze stoppen met de sporten als er financieel geen ruimte meer is.
227. Via werkgever/uitkeringsinstantie, bank, verhuurder, energiebedrijf met de boodschap om snel hulp te zoeken wanneer je dreigt vaste lasten niet meer te kunnen betalen.
228. Via werkgevers en vertrouwenspersonen. Ook hier moet erop gewezen worden dat er geen schaamte hoeft te zijn en niet te wachten tot het onoverzichtelijk wordt.
229. Voel je niet schuldig over schulden!
230. Voelt rekeningen betalen en boodschappen halen voor jou en of je gezin onmogelijk? Voel je niet alleen, met jou vele anderen. Vraag om hulp!
231. Volgens het evangelie van Jezus Christus zijn wij elkanders broeder en moeten we niet de mentaliteit van ikke ikke en de rest kan stikken.

- 232. Volwassenen kunnen het beste bereikt worden met informatie via de post omdat daar ook veel ouderen bij zitten.
- 233. Voor de mensen, die het nodig hebben, de voedselbank en de Pelgrimshoeve.
- 234. Voor de oudere de krant of bij bibliotheek. Voor middelbare leeftijd of jonger sociale media.
- 235. Waar kan je op bezuinigen en hoe pak je dat aan? Maak een overzicht met inkomsten en uitgaven en kijk daar kritisch naar. Leef van een bepaald bedrag per week.
- 236. Waar kan je op bezuinigingen, ledlampenactie vonden wij een goede actie om gesubsidieerd de oude gloeilampen te vervangen.
- 237. Waar ze terecht kunnen met (financiële) zorgen en dat er geen schaamte hoeft te zijn nu de prijzen zo enorm gestegen zijn.
- 238. Welke boodschap: Ik denk dat een groot gedeelte van deze groep op zichzelf woont, en verantwoordelijkheden zoals partner/kinderen etc. heeft. Bij hen zal de angst zijn of ze nog kunnen rondkomen en voor zichzelf en hun omgeving kunnen zorgen. Vanwege de levenservaring verwacht ik dat deze groep al wat ervaring heeft met hun financiën. Daarom zou ik de boodschap richten op stap 2, waar en hoe kan ik bijsturen om rond te blijven komen. Welke praktische en concrete handvaten zijn er om de kosten beheersbaar te houden, of de inkomsten te vergroten.
- 239. Wellicht uitleggen wat echte geldzorgen zijn, niet dat het geld wat er binnen komt verkeerd wordt uitgegeven, of daar op attenderen.
- 240. Zoek hulp maak je post open en blijf niet alleen tobben.

Vraag 5. Hoe en met welke boodschap kunnen we ondernemers het beste bereiken?

- 241. Alle informatie via internet, of via en met de Kamer van Koophandel.
- 242. Belastingverlaging.
- 243. Beroep doen op hun empathische gevoelens.
- 244. Bewustwording en meedenken in besparingen. Open een 'ondernemersplein voor hulp' en maak een 'top 10' besparingen.
- 245. Brancheorganisatie en gerichte mailing. Concrete informatie.
- 246. Brief in diverse talen, FNV Zoetermeer als dat bestaat, Radio, mail.
- 247. Businessclubs.
- 248. Daar heb ik geen antwoord op, aangezien ik in coronatijd ook lekker om de tuin ben geleid met jullie mooie beloftes en uiteindelijk alles maar zelf heb moeten oplossen. Jullie hebben helemaal niks gedaan om te helpen. Ja, iedereen blij gemaakt met een dooie mus.
- 249. Dat het goed is om hulp te vragen als je er niet uit komt.
- 250. Dat iedere prijsstijging een deel van de klanten laat weglopen en dat doen de klanten, maar de ondernemer veroorzaakt het zelf.
- 251. De gemeente zou geen rol moeten spelen in de geldproblematiek van ondernemers.
- 252. De ondernemers zijn de klos. Zij moeten zich gesteund voelen, gehoord. De ondernemers worden nu niet goed gehoord.
- 253. Direct mail, fysieke mail (pakket!), telefonisch.
- 254. Directe mailing – brieven. Wees eens wat minder geldbelust en denk aan je werknemers. Daar profiteert namelijk iedereen van, ook de ondernemer.
- 255. Financieel lastige tijd? Maak er geen taboe van en vraag om advies!
- 256. Folder; waar en waarvoor je hulp kunt krijgen.
- 257. Geef aan dat het geen taboe is, maar dat actie wel nodig is. Ondernemers leveren ook diensten aan andere ondernemers dus iedereen is in de keten afhankelijk van elkaar, dus maak ook duidelijk dat tijdig en snel ingrijpen voor iedereen de beste oplossing is.
- 258. Hard werken is goed, hard werken zonder zorgen is beter.
- 259. Je kan werken wat je wil! De overheid weet altijd weer manieren om je verder het ravijn in te helpen. Alleen multinationals en grote lobby's doen er nog toe! Wil je weten waar je je het beste kunt vestigen? Klik hier!
- 260. Kamer van Koophandel en sociale media.
- 261. Kijk je nu al op tegen het uitbetalen van het vakantiegeld? Vraag hulp!

262. Korting op de energierekening voor grootverbruikers die essentieel zijn voor de voedselvoorziening (bakkers, slaggers). Glastuinbouw kan elders zonder kas en duur gas.
263. KvK en lokale nieuwsbladen. Onderbouwd advies.
264. LinkedIn.
265. Maak besparing bespreekbaar op de werkvloer. Jouw werknemer met geldzorgen is veel minder productief en hoog ziekteverzuim. Ga het gesprek aan.
266. Meedenken en meewerken via contactgroepen, netwerkgroepen en lezingen aanbieden.
267. Met een goed (geld)overzicht kun je beter ondernemen.
268. Misschien meer werk, maar bellen/email/flyer in de brievenbus lijkt me de beste directe ingang bij drukke ondernemers. Korte vraag stellen of ze financiële problemen zien aankomen of hebben, en of ze gratis hulp willen aannemen.
269. Naar iedere situatie persoonlijk kijken.
270. Naast alle andere kanalen ook proberen om 'zendtijd' te vragen bij ondernemers verenigingen en andere netwerken.
271. Nieuwsbrieven via MKB naar mogelijkheden, tips.
272. Nou stop ik met gratis advies. Hoewel: weet u daar er veel regelingen zijn die kunnen helpen om financiële problemen te overbruggen of op te lossen? Wij adviseren u als ondernemer binnen onze stad graag!
273. Ondernemers zijn gewend te buffelen en gaatjes dicht te lopen. Het is lastig als het teveel wordt. Het gevoel er 'alleen' voor te staan en geen 'gezichtsverlies te willen leiden aan de voorkant zal in de gevallen die het betreft toe leiden dat ze te lang doorgaan met het graven van een eigen kuil. Emotionele verbinding speelt een rol uiteraard. Een boodschap in de zin 'je bent niet de enige en hulp vragen is een uiting van kracht'. Daar zou een preventieve werking vanuit gaan. Zeggen dat je het niet (alleen) kunt is nog niet overal geaccepteerd.
274. Ondernemersnieuwsbrief en website wat doet Zoetermeer voor u. Overigens vind ik Algemene Ondernemersvaardigheden (AOV) diploma op zijn minst weer verplicht moet worden. Is minimale kennen on bedrijf te voeren.
275. Ondernemingsverenigingen/ KvK/ netwerkbijeenkomsten.
276. Ook via social media en flyers (het zijn immers ook gewoon mensen), maar met een wat zakelijkere boodschap, bijvoorbeeld dat de gemeente er ook voor ondernemers is.
277. Rechtstreekse benadering.
278. Telefonisch. Hebben meestal geen tijd.
279. Va een pakket met attentiewaarde wat uitnodigt te openen en te lezen (geen brief!).
280. Veel ondernemers doen heel lang net alsof alles prima draait, terwijl er volop problemen zijn. Die schaamte moet weg.
281. Via brancheorganisaties.
282. Via de banken.
283. Via KvK of via de belastingdienst. Ondernemers lezen die mails wel.
284. Via KvK, vakbonden, en ook posters en flyers overal.
285. Via netwerk Zoetermeer.
286. Via ondernemersplatforms. Horeca bijvoorbeeld via KHN maar algemeen ook via de businessclubs. Of direct contact. Dat is altijd het beste.
287. Via ondernemersverenigingen.
288. Via winkeliersvereniging, gemeente, mailing, accountant.
289. Wanneer verwacht je weer winst te maken?" Elke ondernemer kent een mindere periode. Deze periode moet niet te lang duren en kan grote gevolgen hebben voor je persoonlijke situatie. Wij kunnen je helpen.
290. Website, KvK, banken.
291. Ze hebben vooral last van de gestegen energieprijis.
292. Zoek hulp voordat je het niet meer kunt overzien.

Vraag 10. Opmerkingen en tips

293. Algemene tip: bij financiële problemen wordt bijna altijd naar de inkomenskant gekeken en zelden naar de uitgavenkant en daar ligt de winst. Breng in beeld wat je uitgeeft en wees kritisch in wat je eigenlijk nodig hebt.
294. Allereerst zouden de gemeentes van iedereen die een uitkering heeft, eerst zelf de huur, gas licht water en ziektekostenverzekering moeten betalen en de rest is voor eten enz. dit gebeurt al jaren in buurlanden en zo zorgt de gemeente dat iemand die niet met geld om kan gaan of al in de schulden zit, niet nog verder in de schulden komt en verplicht bij uitkering les budgetteren.
295. Als pensioenvoorziening bestaat uit lijfrenten speelt geldontwaarding een grote rol. Loonrondes worden ook doorberekend dus dubbelop want daardoor ook weer hogere btw.
296. Als ik de tijd had gehad, zou ik graag meedenken. Maar een van de dingen die denk ik ook heel belangrijk is in moeilijke tijden is het goed bewaken van je lichamelijke en mentale gezondheid, dus niet te veel hooi op je vork. Anders kun je in een negatieve spiraal terecht komen en wordt alles veel moeilijker te dragen. Mijn geldzorgen heb ik gehad toen ik net het huis uit was, heel lang geleden (35 jr. terug), de maand was altijd langer dan mijn salaris en dat drukt heel erg zwaar op je. Het is een van de eerste dingen die ik op orde wilde hebben, dat is vrij snel gelukt en het voelt letterlijk als een last van je schouders wanneer je niet bang meer hoeft te zijn voor elke envelop die in de bus valt.
297. Als je niet meer kunt sporten kom je buiten de maatschappij te staan. Subsidieer de verenigingen geruisloos.
298. Anonieme melding via leerkrachten/scholen bij twijfel over armoede in het gezin?
299. Armoede word veroorzaakt 2de kamer zij leven niet zoals de doorsnee burger zij weten niet hoe het is om elke cent om te moeten draaien om de maand door te komen, ook word ik er een beetje moe van het gelul en filmpjes van zogenaamde vluchtelingen die vrouw en kinderen in land van herkomst achter laten, buiten moeten slapen. terwijl er 1000 of meer Nederlanders ook buiten moeten slapen, maar daar zie en hoor je niets over.
300. Ben bij Piëzo /Inzet alert op deze problematiek en verwijst naar gemeente en maatschappelijk werk.
301. Ben lid van Vereniging Eigen Huis, via deze zou het mogelijk moeten zijn privépersonen anders dan familie een hypotheek te kunnen verstrekken met een lagere rente, zodat personen toch een woonruimte kunnen aankopen, dit uiteraard via de notaris en voorwaarden. Zou dit zelf kunnen maar de wetgeving is hier niet voor gemaakt dat zou heel veel schelen.
302. Bij mogelijkheid om in aanmerking te komen voor kwijtschelding OZB niet de datum van indiening van de aanvraag als peildatum gebruiken, maar het gemiddelde bezit over een maand!
303. Bij de vraag 'Heeft u zelf weleens te maken gehad met geldzorgen, of heeft u nu geldzorgen?' mis ik de antwoord optie: nee, maar ik verwacht dit wel in het komende (half) jaar.
304. Bij ondersteuning oplossen door rechtstreeks met schuldeisers op te lossen. Via schuldenaren is een vraag om problemen stellen.
305. Bij uitvoering vooral pragmatisch, streng en rechtvaardig te werk gaan.
306. Blijf de nadruk leggen op eigen verantwoording in het oplossen van de problemen.
307. Campagnes voeren om mensen aan werk te helpen zoals gemeente Apeldoorn en Middelburg hebben gedaan.
308. Dat loonbeslag een heel verkeerd middel is om schulden terug te eisen. Door de hoge kosten wordt de schuld alleen maar hoger en wordt het voor de mensen nog moeilijker om uit de schulden te komen.
309. Dat meedenken, zal voor mij digitaal de voorkeur hebben.
310. De financiële problemen de komende maanden van bewoners zullen bij woningcorporaties en energieleveranciers bekend worden. Ook deze kunnen geïnformeerd worden over het juiste loket of website om zich aan te melden.

311. De geldzorgen troffen mij als ondernemer in 2009 maar door het verkrijgen van een grote opdracht is dat opgelost. Maar dat was wel een spannende periode.
312. De gevangenis kost de gemeente al genoeg geld. Dus eigen burgers kunnen in de kou zitten. Gevangenis is lekker warm.
313. De middenklasse voelt zich verwaarloosd. De lage inkomens krijgen van alles vergoed door toeslagen, terwijl deze groep alleen maar uitgebuit wordt. Het is jammer dat wij in deze tijden niet als de rest van de bevolking steun kunnen rekenen en in schulden terecht komen. De overheid kan de inkomstenbelasting verlagen voor deze groep. Dat is al een goed begin.
314. De ouderen doelgroep wordt niet benoemd in dit onderwerp terwijl dit wel zou moeten. Deze mensen zitten vaker in een sociaal isolement en moeten anders benaderd worden omdat hier ook vaker schaamte voor erkenning meespeelt.
315. De OZB verlagen, het is niet meer te doen. Boetes verhogen voor niet opruimen hondenpoep.
316. De vorige vraag zou ik graag aangevuld zien met : ik zou mee willen doen maar ben niet in staat vanwege gezondheid.
317. Denk aan laaggeletterdheid, beperkt reisvermogen, zorg voor één telefoonnummer waar iedereen: jong en oud terecht kan.
318. Denk niet te veel in geven, maar ook in tegenprestatie.
319. Denk vanuit de gemeente als mens en zie de inwoners niet als melkkoe. Niet alles kan, kijk wat de inwoners nou echt belangrijk vinden.
320. Dit is een zeer positief enquête van de gemeente Zoetermeer.
321. Dit is misschien nog wel triester als de crisis waar we op af steven. Geldproblemen behoren opgelost te worden door de overheid die moet toezien op een eerlijke verdeling niet het scherm van een paar die alleen maar meer en meer geld willen om decadente auto's, huizen, boten en feetjes erop na te houden.
322. Dit lijkt me een echt groot probleem te worden dat nog wordt onderschat en vooral als het langer gaat duren.
323. Doe niet alleen wat voor de minima, er zijn nog genoeg bewoners die net boven het minimum zitten en nergens voor in aanmerking komen. Juist deze groep heeft het moeilijk.
324. Door (gelukkig) gebrek aan ervaring, geen goede kandidaat voor uw overleg.
325. Door voorlichting op middelbare scholen kan je mogelijk problemen voortijdig voorkomen.
326. Duidelijkheid waar informatie/hulp te verkrijgen is, is belangrijk. Mijn voorkeur gaat uit naar 1 loket voor alle hulpvragen.
327. Een tip is de formulierenbrigade hier in Zoetermeer. Deze mensen helpen met alle zorgen en helpen je er ook mee.
328. Een vraag: komt er vanuit de gemeente Zoetermeer ook hulp voor huis isolatie? Zoals een energie coach die vrijblijvend thuis kan komen en liefst ook gratis radiatorfolie.
329. Eindelijk op scholen eens lessen gaan geven in financieel huishouden kan ook helpen om te voorkomen dat schulden ontstaan.
330. Er is dringend behoefte aan sociale woningen ook voor jongeren.
331. Er is veel onbekende armoede en steeds meer mensen met schuldhulpverlening. Bekend in primair onderwijs.
332. Er moet een hoop veranderen en daar wil ik graag over meedenken.
333. Er wordt hulp geboden aan mensen met schulden en hoe ze kunnen bezuinigen en wat kan helpen met de kosten te verlagen ook voor ondernemers maar wat nou als dat nou niet voldoende is. Wat voor radicaals zou je dan moeten doen om echt het hoofd boven water te kunnen houden en dan heb je nog de mensen die geen geld krijgen van de overheid maar ook schulden hebben of krijgen waar kunnen die naartoe en erover praten alleen zal niet genoeg zijn.
334. Er zou weer een gemeentelijk kredietbank moeten zijn die schulden kan overnemen dat zou duizenden euro schelen in hulp boetes en verhogingen. Het kost nu ondernemingen miljoenen om dat te regelen.

335. Even geldzorgen gehad omdat mijn man pas is overleden en ik geen nabestaande pensioen heb. Mijn gewezen echtgenoot ging 3 maanden na hem ook dood. Van hem wel nabestaanden pensioen, waardoor mijn inkomsten zijn verbeterd.
336. Folders en boodschappen bereiken anderstaligen minder. Misschien ook in andere talen.
337. Ga langs bij scholen, maatschappelijke organisaties, ouderenbonden enz. en leg uit wat voor hulp er geboden kan worden. Zo is de drempel misschien wat lager.
338. Ga niet extra subsidiëren. Wij hebben geen geldzorgen maar ook geen: - Netflix of ander abonnement, - dure telefoon en duur telefoonabonnement - elektrische fiets - koelkast vol eten maar alleen wat we gebruiken - douchen geen 5 maar 3 minuten, - kachel alleen in de ochtend en de avond aan verder in beweging in de winter -Grote flatscreen. Iets wat ik mensen met een uitkering en subsidies regelmatig wel zie hebben.
339. Geldzorgen heb ik in mijn studententijd gehad en vlak daarna, maar al tig jaren totaal niet meer, maar ik vind het wel belangrijk dat mensen geholpen worden die wel daarmee problemen hebben en krijgen door de energiecrisis e.d.
340. Geldzorgen hebben niet altijd te maken met een tekort aan financiële middelen. Ook mensen met een goed inkomen hebben geldzorgen door de onzekerheid in de samenleving. Kan ik in de toekomst alles nog wel betalen? Geeft ook stress en heeft een verhoogd risico op mentale problemen.
341. Geldzorgen komen voornamelijk door alle belastingen. We betalen als persoon 2x belasting voordat het überhaupt in onze portemonnee zit. Loonheffingen bijvoorbeeld. En als je geld gaat uitgeven betaal je ook weer heel veel belasting. Kijk naar benzineprijzen, energie, boodschappen, verzekeringen. Waarom moet er overal zoveel belasting vanaf? Daar krijgen we schulden en geldzorgen van.
342. Geldzorgen laten definiëren lijkt me relevant. In mijn geval ervaar ik bijv. dat alles duur wordt, maar kan ik wel prima nog aan al mijn verplichtingen voldoen (en een beetje, wel te weinig, sparen). Het lijkt me ook handig als de gemeente nagaat welke rol zij (evt. icm met de landelijke politiek) kan nemen om voor meer inkomsten te zorgen - immers is besparen veelal niet verder mogelijk en krijgen mensen toch Fin problemen, zeker nu. Dat kan heel machteloos en beschamend aanvoelen terwijl je daar dus niks aan kan doen. Dit zou zeker ook aandacht moeten hebben, ook in de campagne approach.
343. Gemeente krijgt ook geldzorgen vanwege hoge rekeningen voor alle scholen en sportzalen. Dus een actie die geld bespaart aan 2 kanten: iedere leerling op school krijgt een trui (hoody). Aantal kleuren per school en daarop het schoollogo. Grote campagne: trui aan, kachel laag. Ik kachel mee! Lampenactie heeft volgens mij 1,8 mio gekost en juist de doelgroep waarvoor die lampen waren is deze dozen niet komen ophalen. Feitelijk weggegooid geld. Truien kosten minder. Alle leerlingen en leerkrachten een trui. Met grote flyers erbij als ze worden uitgedeeld. Bewustwording is het belangrijkste. In Zoetermeer grote borden: Ik kachel (pijlje naar beneden als een logo) mee! Voedselbank worden ook truien verspreid. Zodoende hebben de kids waarvan ouders bij voedselbank zijn aangesloten 2 truien, zodat die gewisseld kunnen worden. Tweede actie erbij: geef een trui weg voor een graadje lager. Als de truien heel groots worden ingekocht, dan kom je uit op ca 20 euro. Dat moet zeker lukken. Zoetermeesters kunnen dan kiezen voor meerdere soorten en soorten logo's en die worden dan verspreid of afgehaald en gegeven aan anderen waarvoor dit een noodzaak is. Ook op het gemeentehuis zichtbaar vele medewerkers: ik kachel mee.
344. Goed bezig, vooral in deze moeilijke tijt voor heel veel mensen.
345. Goed dat de gemeente de bewoners wil helpen bij dit grote probleem.
346. Goed dat de gemeente Zoetermeer hiermee bezig is.
347. Goed dat eraan gedacht wordt, ik denk dat op het ogenblik de lage middengroep het meest de dupe is omdat die niet voor toeslagen e.d. in aanmerking komen.
348. Goed dat hier aandacht aan wordt besteed.
349. Goed dat hier nu al aandacht voor is en dat inwoners betrokken worden. Belangrijkste is vooral mensen zich niet schamen dat het niet altijd hun "schuld" is als geldzorgen zijn,

- zeker nu. Misschien ook goed om een stap eerder mee te nemen in de campagne: niet alleen als er al geldzorgen zijn, maar wat kun je doen om ze te voorkomen?
350. Goed dat jullie dit doen. is geen gemakkelijk onderwerp maar speelt wel degelijk in alle lagen (en alle leeftijden) van de bevolking.
351. Goed dat u hier al mee start. Misschien helpt dit enigszins om leed te beperken.
352. Graag mensen helpen in deze financiële zware periode.
353. Graag terugkoppeling over deze campagne in plaatselijke media en/of persoonlijk bericht.
354. Heb geen enkel vertrouwen meer in de politiek. Nederland is een bananenrepubliek.
355. Heel veel succes. Op deze wijze met de Zoetermeerse burger communiceren, geeft al een goed gevoel. Voor slechtzienden is de kleurstelling van deze enquête niet echt geweldig.
356. Helaas heb ik niks bij te dragen. Succes vooral voor al die mensen die het moeilijk hebben.
357. Helaas kan ik dit zelf niet, maar ik heb heel veel goeds gehoord over schuldhulpmaatje.
358. Helaas vind ik mij op dit moment niet de aangewezen persoon om een rol te spelen.
Misschien op een later moment. Is dat dan alsnog mogelijk?
359. Het doet mij pijn als ik hoor dat er zoveel armoede heerst in deze tijd.
360. Het feit dat ik voor mijn financiële zorgen geen hulp vraag, komt doordat deze nog voor het eind van dit jaar grotendeels opgelost zijn.
361. Het is goed dat de gemeente haar rol pakt i.s.m. met partijen als Humanitas, Piezo, ed. Als de campagne slaagt, heeft de gemeente dan zich dan al afdoende georganiseerd om samen met partners de begeleiding en het oplossen van geldproblemen snel en efficiënt op te lossen? Mijn ervaring is dat de gemeente dit doorgaans ad-hoc doet.
362. Het is me nu te heftig om er aan mee te werken.
363. Het is niet normaal wat overheden financieel vraagt van de burgers zo ook de gemeente Zoetermeer. Ik zou dit eerst eens aan de kaak stellen.
364. Het Leger des Heils zou ook hierin een rol kunnen spelen.
365. Het lijkt me interessant om mee te kunnen en mogen denken. Zo kan ik mijn steentje bij dragen. We wonen hier vanaf 1977 met veel plezier na ons trouwen.
366. Het meedenken wil ik uitsluitend doen via de PC, maar dat is misschien ook de bedoeling.
367. Het moet voor mensen duidelijk worden dat geldzorgen in deze tijd, heel veel voor komen. Dat ze er niet alleen voor staan!
368. Het wordt als bekend verondersteld dat er op het gebied van geldzorgen sterk sprake is van schaamte. Dan móét er terdege rekening mee gehouden worden dat mensen de bedoelde folder niet snel, niet makkelijk zullen meenemen vanuit een openbare ruimte (wachtkamer, ziekenhuis), omdat daar iedereen hen die folder kan zien pakken. Deze folders moeten dan met de instructie komen dat zij bijvoorbeeld ergens in een zijpad, nis moeten hangen of vlak achter de eerste (buiten)deur; ergens waar mensen de folder snel en ongezien kunnen pakken. Het zou handig zijn wanneer ze in een vakverdeling zitten, waarin meerdere folders zitten. Dit kunnen folders zijn van de gemeente over andere zaken. Bijvoorbeeld de Zoetermeerpas, de bibliotheek, het vrijwilligers informatiepunt, promotie Zoetermeer, Stadstheater, evenementen in Zoetermeer; allerlei onderwerpen, waardoor anderen niet meteen kunnen opmaken dat degene die bij dat folderrek staat de "geldzorgen folder" wil hebben. Via de social media kan geattendeerd worden op de website, alwaar de folder dan makkelijk te downloaden dient te zijn. Mét expliciet de melding dat het downloaden volstrekt anoniem geschiedt. En met eventueel de melding dat het nummer in de marge van de folder het nummer is van de folder zelf (voor interne registratie en voor de drukker) en niét een volgnummer waarmee getraceerd kan worden.
369. Het zijn niet alleen de lagere inkomens die het lastig hebben. Als gezin hebben wij een prima salaris circa 4.500 p maand echter ook wij komen in de problemen door bijv. te hoge huren, geen aanspraak kunnen maken op toeslagen en hoge rekeningen. Dit met vele andere Zoetermeeders.
370. Het zou fijn zijn als de gemeente ook iets voor de midden inkomen hebben. Alles maar voor de mensen in de bijstand. Wij hebben zelf gezeten met huiswerk begeleiding. Maar nee dat mochten wij zelf ophoesten. Eigenlijk betalen de middeninkomens overal de volle

pond voor en nergens kan je terecht voor hulp. Want nee wij werken keihard maar ondertussen wordt wel vergeten dat we ook overal de volle mep voor mogen betalen. Geen huurtoeslag, geen zorgtoeslag, geen kwijtschelding gemeente belasting, geen energie toeslag echt helemaal niks. Ik ken mensen in de bijstand met kinderen die meer per maand over houden dan wij!

371. Het zou mijns inziens het makkelijkste zijn om zicht te richten op mensen die een zorgtoeslag ontvangen, dat zijn de mensen die het hardste nodig hebben en zijn dus al bekend bij de belastingdienst/gemeente.
372. Hoop dat campagne snel uitgevoerd wordt. Lang wachten maakt waarschijnlijk meer schulden.
373. Hoop dat het breed opgepakt wordt. Elke bewoner of gezin kan nu geldzorgen hebben. Vanuit overheid is het zo gericht op een bepaald inkomen. Dat kan niet. Ook als je erboven zit, kun je in de problemen komen of al zitten. Wat wordt er van het inkomen betaald: hoeveel gezinsleden leven hiervan is relevanter dan hoogte van inkomen.
374. Hulp bij geldzorgen is natuurlijk altijd positief en welkom, maar hulp bij het voorkomen van deze zorgen en minstens even belangrijk.
375. Hulp moet echt zijn! Wij zijn ooit 'gedumpt' door de gemeente in het schuldhulptraject.
376. Ik ben 91 jaar en wil wel eens mensen ontmoeten waarmee je kan praten over hoe je je leven kan afbouwen.
377. Ik ben bijna 82 en kan met mijn huidige inkomen nog prima rondkomen.
378. Ik ben geen ervaringsdeskundige en kan me daardoor lastig verplaatsen in de positie waarbij ik op hulp ben aangewezen. Probeer mensen in de doelgroep te bereiken.
379. Ik ben persoonlijk al betrokken bij schuldhulpverlening als vrijwilliger. Er is veel ellende onder het maaiveld.
380. Ik constateer dat het vaak vrouwen zijn die opdraaien voor de kosten na een scheiding (en de kinderen zijn hiervan mede de dupe). de vader begint een nieuw leven met een nieuwe partner en voelt geen enkele verantwoordelijkheid voor zijn bestaande gezin, zou mooi zijn als de gemeente de vrouw bij staat en de man aan zijn verantwoordelijkheid houdt .
381. Ik denk dat de focus niet alleen moet liggen op schuldhulpverlening, maar ook op adviezen om te voorkomen dat mensen schulden maken. Zoals informatie over manieren om minder geld uit te geven (minder energie en brandstof, minder vlees te eten etc.) zonder dat hierdoor de kwaliteit van je leven te veel achteruit gaat. Mensen met echt kleine inkomens kunnen waarschijnlijk niet bezuinigen, maar voor middeninkomens geldt dat vast niet altijd. Het zou mooi zijn als er uit de vervelende situatie van de sterke toename van kosten van levensonderhoud ook iets positiefs voortkomt, nl een beetje consuminderen door iedereen.
382. Ik denk dat de gemeente ook vooral moet inzetten op preventie. De mensen in de gemeente helpen met een klein budget maar zeker ook niet de modale inkomens vergeten. Ook die worden getroffen en hebben vaak geen recht op allerlei toeslagen of de reeds verstrekte toelage van €1.400. Het worden zware tijden voor vele burgers van Zoetermeer.
383. Ik denk dat het belangrijk is dat er een helder overzicht is wat mogelijk is, wie er op welke manier voor in aanmerking komt en wie niet. Ook woningbouwverenigingen zouden hier een rol kunnen spelen.
384. Ik denk dat het een zaak van lange adem gaat worden, zowel voor mensen als voor ondernemingen. Het zal niet makkelijk zijn, maar ik weet dat wij als gemeente sterk kunnen zijn. Zoetermeer is een jonge groeigemeente en ik denk dat daarin heel wat energie is te vinden!
385. Ik denk dat u voor meedenken en doen. Piëzo zou kunnen benaderen. ... Creatieve Zoetermeerse die via burgerinitiatief een maatschappelijke organisatie heeft opgezet met altijd oog voor wat er speelt in de samenleving en daar op inspeelt in de organisatie.
386. Ik heb aangegeven te willen meedenken over de campagne, maar dit alleen wanneer dit niet conflicteert met mijn rol als gemeenteraadslid. Verder ken ik iemand die vanuit zijn studie diverse campagnes heeft ontwikkeld en die ik wellicht zou kunnen vragen of hij hierin een (vrijblijvende) rol zou willen vervullen.

387. Ik heb er gelukkig niet echt mee te make gehad. Wel dat je goed op de centen moest letten op het moment dat je 3 studerende kinderen had. Ik denk dat de benadering via ouderen ook kan doorwerken naar jongeren. Ouders en opa's en oma's zijn soms vraagbaken of steun en toe verlaten in tijden van problemen.
388. Ik heb financiële problemen omdat ik chronisch ziek ben, minder mobiel, geen teruggaven heb omdat ik net een paar tientje meer ontvang. En mijn leven lang heb gewerkt tot mijn pensioen. Had ik maar nooit gewerkt dan had ik vandaag overal teruggaven en tegemoetkomingen.
389. Ik heb meegedaan aan Zoetermeer in actie. Daar is, samen met Radar een heel rapport over gemaakt en gegeven aan de betrokken en verantwoordelijke ambtenaren. Er werd van alles beloofd maar er is verder niets mee gedaan. Steeds lees ik weer verhalen dat men zo verbaasd is over de verborgen armoede, hoe vaak moeten we het wiel nog uitvinden voordat er serieus iets gebeurt?
390. Ik heb meerdere keren de vragenlijst opnieuw moeten opstarten vanwege foutmeldingen.
391. Ik heb niet de expertise om anderen van dienst te kunnen zijn in deze moeilijke materie.
392. Ik heb zelf geen geldzorgen en vindt het dan ook lastig me in te kunnen leven in een persoon die wel die problemen ervaart. Wie ben ik dan om mee te denken over deze problematiek.
393. ik heb zelf lang geleden met weinig geld moeten leven, maar geen "geldzorgen", ik heb de boel opgepakt/aangepakt/opgelost. Ik denk dat zelfredzaamheid en flexibiliteit steeds het uitgangspunt moet zijn.
394. Ik hoop dat de armen niet nog armer worden. Helaas is dit de dominante structuur van met name de VVD. En die hebben het voor het zeggen.
395. Ik hoop dat de geldzorgen gauw opgelost worden van mensen!
396. Ik kan eenmaal ingevulde vragen helaas niet aanpassen. Dan is mijn volledige tekst verdwenen.
397. Ik maak mij grote zorgen over de toekomst en hoop op daadkrachtige, praktische en uitvoerbare oplossingen door de overheid.
398. Ik twijfel heel erg of ik een rol kan en wil spelen in de campagne. Voor nu zeg ik even nee (denk ik). E.e.a. zou afhankelijk kunnen zijn wat mijn evt. inbreng zou kunnen zijn.
399. Ik vind dat de lage middenklasse echt vergeten wordt, schenk daar veel meer aandacht aan! I.p.v. altijd de minima!
400. Ik vind de vragen te open en geven volgens mij geen inkijk voor een aanpak.
401. Ik vind het een lastig onderwerp. Natuurlijk willen we geen mensen in de kou laten staan maar waar trekken we de grens en hoe eerlijk is dat voor iemand die geen steun krijg en aan het eind niets overhoudt?
402. Ik vind het geweldig dat de gemeente Zoetermeer haar verantwoordelijkheid hierin neemt en burgers de helpende hand wil toesteken!
403. Ik vind het heel goed dat jullie dit doen. Vooral kinderen die in de problemen komen mogen geen slachtoffer worden.
404. Ik vind het lastig om mij in te denken voor andere groepen mensen.
405. Ik vind het ronduit schandalig, in de categorie 'ongekend onrecht', dat een panelonderzoek over geldzorgen uitsluitend handelt over reclamecampagnes en -boodschappen. Niets over concrete steunmaatregelen (lees: eigenlijk onwenselijke overheidsingrepen die niet nodig waren geweest als de overheid niet zelf moedwillig het probleem zou hebben gecreëerd), niets over voedselbanken, niets over bijzondere bijstand, niets over evt. budgetverhoging van de ZoetermeerPas (o.a. te gebruiken voor HTM-OV), niets over het behandelen van (eenvoudige) aanvragen voor energietoeslag binnen de normale termijn van 8 weken in plaats van excuusbrieven dat de behandeltermijn met nog eens 8 weken wordt verlengd, niets over de kwesties die er werkelijk toe doen en werkelijk verschil kunnen maken in het vraagstuk over de armoedeval en vanzelfsprekende geldzorgen. Kennelijk heeft uw communicatie-afdeling een capaciteitoverschot, waar afdelingen die kunnen bijdragen aan het voorkomen van geldzorgen kampen met capaciteitstekorten. De verantwoordelijk

- wethouder, de coalitiepartijen in de gemeenteraad en de ambtenaren van de reclameafdeling moeten zich kapot schamen!
406. Ik vind het verontrustend hoeveel gelegenheid wordt gegeven aan het gokken in Zoetermeer. Kwetsbare mensen die al geld problemen hebben zijn hier de dupe van.
407. Ik vind het wel jammer dat men tegenwoordig vindt dat je overal recht op hebt en alles moet kunnen. Het kan geen kwaad om blij te zijn met wat je wel kan.
408. Ik vind mezelf te oud om mee te denken.
409. Ik vraag mij af of open vragen bruikbare antwoorden oplevert.
410. Ik werk in de zorg bij een grote organisatie en als wij signalen krijgen bij mensen uit de wijk hangen wij gelijk aan de bel om mensen te helpen naar de juiste instantie.
411. Ik wil aangeven dat geldproblemen er ook echt zullen gaan komen voor de middenklasse als die er niet al zijn. Vergeet deze groep Ajb niet! Deze groep vergt ook een andere aanpak dan de groep met een laag inkomen. Veel succes!
412. Ik wil nu niet meedenken of meehelpen, dat kan echter over een aantal maanden wel het geval zijn omdat mijn eigen omstandigheden zijn gewijzigd.
413. Ik zou graag een flyer ontvangen, met een overzicht van welke hulp er is. Dit in het kader van mijn werk als bedrijfsmaatschappelijk werk.
414. Ik zou onderscheid maken tussen persoonlijke problemen (geen handig financieel beheer) of oorzaken die het individu overschrijden.
415. In deze tijd met de hoge energiekosten zullen ook veel nieuwe mensen hiermee te maken krijgen. Een oplossing heb ik niet.
416. In deze tijden, kijk hoe je mensen tegemoet kan komen met verduurzaming.
417. In een hoop gemeenten is de drempel voor SHV veel te hoog.
418. In mijn omgeving zie ik veel dat mensen het geld wat ze hebben verkeerd uitgeven bijvoorbeeld aan mobieltjes of dingen waar je best zonder kunt. Daar moet misschien meer aandacht voor komen.
419. In Rotterdam zijn er een aantal winkels waar producten die tegen de uiterste verkooptijd lopen tegen lage prijzen verkocht worden. Iedereen kan hier kopen. Uiteraard is het de eigen verantwoordelijkheid van de koper om op de kwaliteit te letten. Wellicht kan zoiets ook in Zoetermeer worden opgezet.
420. Ja het is belachelijk dat alleen de laagste inkomens geld krijgen voor energie en daar vervolgens iets anders van kopen. Iedereen moet gecompenseerd worden, en die alleen de laagste inkomens. Laat blijken dat werken loont!
421. Juist mijn problematische financiële situatie, is reden geen, dat ik geen energie meer heb, bij nóg meer van deze problematiek, betrokken te worden. Ik zou wel willen, maar te veel zenuwen geeft het.
422. Jullie doen goed werk! Bedankt!
423. Laat Den Haag zich eens verplaatsen in een gewone burger en niet alleen uitstapjes maken naar minder bedeelde wijken. Bij hen staat genoeg op de bankrekening, maar dat komt niet binnen in hun meeleven.
424. Lees mijn reacties, liefst vaker dan eens, aangezien het denkend vermogen vandaag de dag bij ambtenaren net zo zwak is als die bij de werknemers van de vroegere sociale werkplaatsen.
425. Les op scholen geven dat kinderen en jongeren al jong leren omgaan met geld.
426. Luister naar de problemen van de burgers en probeer problemen op te lossen en niet zoals in Den Haag wegstijgen en de mensen in de kou laten staan want die in Den Haag weten allang niet meer wat er in de maatschappij aan de hand is die gaan gewoon door met stelen van de pensioenen daardoor komen de ouderen in geldnood.
427. M.I. Kan de regering het best onder druk worden gezet om de uitkeringen en minimum lonen te verhogen. Er hoeft geen echte armoede te zijn als de winsten van ondernemingen worden afgeroomd en de sociale dienstverlening weer echte dienstverlening wordt en geen verdienmodel.
428. Maak een noodfonds voor de uitzonderingen.

429. Maak een transparante regeling zodat mensen weten waar ze aan toe zijn.
430. Meedenken en rolspelen is afhankelijk voor wat ik moet doen.
431. Mensen hebben schaamte hiervoor. Maak duidelijk in een brief of folder dat dit niet nodig is en op tijd hulp vragen alleen maar goed is. Geef aan welke mogelijkheden er zijn. Denk ook aan budgetcoach, apps om boodschappenlijstje in te maken, hoe en wanneer aan te kloppen bij welke instantie en wat kunnen ze bieden?
432. Mensen moeten zich beter bewust worden van hun schulden. Ik heb geen schuld, geen lening, behalve hypotheek (met overwaarde) geen leningen afsluiten, een alert zetten op je bank app als je negatief saldo krijgt zodat je van je spaarrekening kunt aanvullen. Zet dat in de folders. Verantwoording nemen, dat doen helaas te weinig mensen in onze samenleving.
433. Mensen willen 1 duidelijk punt waar ze terecht kunnen.
434. Met AOW en klein pensioen kun je niet veel meer.
435. Mijn advies: groots aanpakken en veel publiciteit over dit onderwerp. Ik heb tientallen jaren voor de Zoetermeerse lokale pers geschreven en heb veel ervaring op gebied van communicatie.
436. Mijn agenda is op het moment te vol maar anders zou ik heel graag mee willen doen, wens jullie heel veel wijsheid en sterkte toe in deze moeilijke tijd.
437. Mijn geldzorgen zijn nihil vergeleken met anderen dus het is meer een zorg dan dat ik vastloop.
438. Mis iets van de vraag of je verwacht in de toekomst geldzorgen te krijgen. Aangezien de prijzen blijven stijgen. Het is of ja nu geldzorgen of nee. Zit ook nog wat tussenin. Onduidelijk wat je van de gemeente mag verwachten.
439. Moeilijk onderwerp. Het is lastig om mensen over geldzorgen te bereiken. Schaamte en stel dat het bekend wordt bij je burens. Ik zet mij in als schuldhulpmaatje maar voor dat de mensen komen staat het water hun al aan de lippen.
440. Momenteel loop ik ook tegen geldzorgen aan, die binnenkort in schulden uitlopen. Ik kan heel goed hulp gebruiken en ik ben hier ook naar op zoek. Maar ik weet niet waar ik terecht kan en door burn-out ook vaak geen energie om heel intens onderzoek te doen. Ik weet goed waar mijn behoefte ligt met dit onderwerp en kan me dan ook heel goed voorstellen hoe dat voor anderen kan zijn. Daarom praat ik hier graag en z.s.m. over mee. Daarnaast ben ik ook vrijwilliger bij jongerenvereniging Mevrouw Latenstaan, in t Dorp. Wellicht kunnen we daar ook meedoen in de campagne.
441. Mond-op-mond-info doorgeven. Als in een leuke folder heb kan ik het onder de aandacht brengen en anderen subtiel naar iets verwijzen. Dit onderwerp moet eerst bespreekbaar gemaakt worden. Dan gaat men pas een stap zetten.
442. Mooi initiatief.
443. Mooi initiatief. Hopelijk op tijd voor de mensen die het zwaar hebben!
444. Naar aanleiding van een herinneringsmail heb ik de vragenlijst nog maar een tweede keer ingevuld. Als er zorgvuldiger en efficiënter gehandeld wordt, worden er minder kosten gemaakt. Dit is al een eerste oplossing voor financiële problemen.
445. Neem de huidige energierekening mee in de campagne!
446. Niet alleen de laagste inkomens hebben het momenteel lastig, ook de midden inkomens die buiten alle subsidies vallen hebben het zwaar, hier zou ook naar gekeken moeten worden.
447. Niet alleen mensen met een uitkering hebben geldzorgen. Ook de mensen die hard werken, situatie zoals ik dat ik alleen kom te staan, 3.5 dag werk en toch zorgen om geld krijg. Juist de mensen die niet bekend zijn bij gemeente gaan nu geldzorgen krijgen door dure boodschappen en hoge energie. Die moeten niet vergeten worden!
448. Niet alleen voordelen voor de mensen in de bijstand, maar ook voor de mensen die net boven bijstandsniveau zitten.
449. Nog geen echte geldzorgen nu maar wel huiverig voor de langere termijn en komende winter. Geen idee wat me (ons) te wachten staat.

450. Omdat veel mensen zich schamen, is misschien eerst telefonisch contact, prettiger.
451. Onze generatie is gewend om heel zuinig te leven zodat AOW en heel klein pensioentje toch voldoende is. Wij hoeven niet meer op dure vliegvakanties, gaan niet uit of af en toe een etentje . Geen grote verjaardagsfeesten meer omdat ook de vrienden te oud of te ongezond zijn om 's avonds te reizen, doen jaren met onze kleding. Werk als vrijwilligster bij de kringloopwinkel De Pelgrimshoeve, daar kun je voordelig terecht.
452. Ook de AOW er met klein pensioen valt overal buiten, daar zou ik ook over willen praten.
453. Op zich denk ik graag mee, maar ben geen ervaringsdeskundige. Ik heb nooit (grote) schulden gehad, altijd gewerkt en ben er altijd zelf wel uitgekomen. Veel succes!
454. Prachtig en krachtig initiatief voor een reëel probleem. Mooi dat de gemeente dit niet uit de weg gaat, maar met beide handen aanpakt. Dat geeft de burger hoop, moed en vertrouwen, precies de rol van de gemeente: complimenten!
455. Prima initiatief!
456. Probeer de inwoners te ontzorgen met de hoge energie rekening.
457. Probeer mensen erop te wijzen dat ze tijdig, dus voordat er grote problemen ontstaan, om hulp vragen. Dat is beter voor de gemoedstoestand voor degene met schulden en de instantie die wil helpen bij het oplossen.
458. Schuldhelpmaatje is een hele actie organisatie! Ik ken er medewerkers / vrijwilligers van.
459. Soms zullen de antwoorden wat warrig zijn, hopelijk kunt u er wel wat mee.
460. Spreek vooral mensen die schuld hebben/hadden en waar men tegen aan liep en/of echt mee geholpen waren. Zet ze in als ervaringsdeskundige. Of voorlichting op scholen.
461. Start dit snel op. Op veel plaatsen is de nood hoog.
462. Steun een keer de mensen die onder modaal verdienen en niet in aanmerking komen voor toeslagen. De uitkeringstrekkers worden elke keer voorgetrokken terwijl wij hard werken voor elke cent en het moeilijk hebben. Werken moet lonen! Nu zit een groot deel thuis van de staat te leven.
463. Stop met elke keer alles te regelen met subsidies waardoor jullie de bevolking steeds afhankelijker maken van corruptie . Breng de kosten van de gemeente naar beneden en pleit voor 5 procent salaris belasting . Let is op hoe snel alle problemen voorbij zijn!
464. Succes en ik hoop dat we de minder bedeelden kunnen helpen in deze voor iedereen moeilijke tijden maar speciaal voor hen.
465. Succes. En wees open over hoeveel je kunt doen.
466. Succes. probeer met wezenlijke hulp te komen en niet alleen met doorverwijzingen.
467. Terrassen zitten mudvol, evenals restaurants, cafés en bioscopen. Ook aan vakanties is dit jaar veel geld uitgegeven. Conclusie: is het echt wel zo erg als het lijkt of praten we elkaar de put in. Armoede moet bestreden worden, maar dan welk echt bewezen armoede.
468. Tips: alleen de minderbedeelden worden overal mee geholpen, maar ik, die net op modaal inkomen zit, word niet geholpen.
469. Vanaf heel jong heb ik geleerd met geld om te gaan. Als ik het niet heb, geef ik het niet uit. Schulden zal ik altijd proberen te vermijden.
470. Veel sterkte met de campagne en blijven hopen dat onze regering deze campagne overbodig maakt.
471. Vergeet niet de boodschap, "sparen voor de toekomst".
472. Vind het zelf belachelijk dat als je maandelijks tussen 4 en 500 in min staat geen 800 krijgt voor gas en licht omdat ik 65 euro meer heb door een klein rot pensioentje van m'n man. En niet bij officiële voedselbank omdat die rare dingen hanteert dus ja wil. Wel. Meedenken hoe ook mensen zoals ik geen stress meer hebben.
473. Voldoende schuldhelpmaatjes lijkt me en goede oplossing. Zelf ben ik niet in staat om die plek in te vullen.
474. Voormalig raadslid Claire Hostman van Groen Links benaderen als deskundige.
475. Voorzichtig omgaan met je financiën.
476. Vroeg signalering moeten we echt meer tijd in gaan steken en anti-drugscampagnes. Het is ongelooflijk hoe snel nu op een klein feestje al naar drugs gegrepen wordt. Ik sta er van

- te kijken maar hoor het ook volop om me heen. Wel geld voor drugs en uitgaan maar niet om rekeningen te betalen.
477. Wandel eens langs de voedselbanken en vraag de mensen hun mening hoe deze instellingen opgeheven kunnen worden, oftewel dat de mensen weer in staat zijn hun boodschappen in de reguliere winkels te doen! Goed voor de mensen in kwestie en de middenstand!
478. Wanneer ondernemers om hulp vragen voor hun privésituatie, help ze dan ook en laat ze niet barsten, zoals ons gebeurde toen.
479. We komen elkaar de komende tijd vast tegen. Tot dan!
480. Wees helder waar de burger moet zijn. Er zijn wel heel veel instanties. Een aanspreekpunt (die kan doorverwijzen) zou de voorkeur hebben.
481. Wellicht is de bedoelde doelgroep het slechtst bereikbaar / toegankelijk.
482. Wens jullie veel succes om mensen te helpen.
483. Wij hebben een huisartspraktijk en helaas zien we steeds meer mensen die hun medicatie niet meer kunnen betalen, depressief zijn door geldzorgen, niet weten waar ze aan kunnen kloppen en daardoor veel te lang wachten met aan de bel trekken.
484. Wijs mensen met problemen ook op hun eigen gedrag. Ik ken alleenstaande moeders met veel kinderen van verschillende vaders die zichzelf heel zielig en in de steek gelaten voelen vinden maar hun eigen gedrag heel normaal vinden.
485. Zelf heb ik geen problemen en voor zover bekend ook niemand in mijn directe omgeving. Daarom waarschijnlijk wat lastig tips geven.
486. Zorg ervoor dat gemeentelijke belastingen (vuil, ozb, etc.) een stuk lager komen. Dat zal iig al wat kopzorgen gaan schelen.
487. Zorg nu eens dat de gemeente de begroting sluitend maakt zonder steeds te veel geld uit te geven en daarna alle kosten op de inwoners af te schuiven. Bij geld tekort, ga naar Den Haag of de EU. Die zetten zowel de gemeente als de inwoners letterlijk en figuurlijk al jaren in de kou.